

Møteinkalling Viltnemnda

Møtedato: 06.06.2023 kl. 17:00

Møtested: Kommunestyresalen

Arkivsak: 19/00425

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 94484107
eller e-post laura.bunse@ibestad.kommune.no

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

SAKSKART**Saker til behandling**

3/23	23/00047-55	Referatsak - Opprydding i Hjorteviltregisteret
4/23	23/00047-56	Referatsak - Vedr. innmark som tellende og jaktbart areal og utmelding av eiendommer
5/23	23/00047-59	Søknad om endring av vald - Skog og Breivoll
6/23	23/00047-54	Søknad om godkjenning av bestandsplanområde på Rolla og bestandsplan Rolla 2023 - 2024
7/23	23/00047-51	Søknad om godkjenning av bestandsplan på Andørja
8/23	23/00007-47	Referatsak - Høring på endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst ka. 9 fangst

Hamnvik, dato 30.05.2023

Sign.

Laura Bunse

møtesekretær

Arkivsak-dok. 23/00047-55
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang
Viltnemnda

Møtedato
06.06.2023

REFERATSAK - OPPRYDDING I HJORTEVILTREGISTERET

Forslag til vedtak/innstilling:

Viltnemnda tar saken til orientering.

Vedlegg:

Ingen

Kort beskrivelse av saken

Viltforvaltningen i Ibestad kommune har fått flere henvendelser om feil i Hjorteviltregisteret når det gjelder tellende areal på enkelte vald og jaktfelt.

Viltforvaltningen har gått gjennom tidligere vedtak, og har rettet tellende areal for enkelte vald og jaktfelt i Hjorteviltregisteret.

Fakta i saken

Bolla Indre og Ytre elgvald ble godkjent med et tellende areal på 9745 i 2019. I Hjorteviltregisteret var det registrert et jaktfelt under dette valdet. Jaktfeltet var registrert med et tellende areal på 9775 dekar. Dette ble rettet til 9745 dekar.

Skog og Breivoll elgvald ble kontrollmålt/godkjent i 2019 med et tellende areal på 14.177 dekar. I Hjorteviltregisteret sto det 14.277 dekar. Dette ble rettet til 14.177 dekar.

Fugleberg elgvald ble godkjent med et tellende areal på 6845 dekar i 2019. I Hjorteviltregisteret var det registrert et jaktfelt under dette valdet med et tellende areal på 6680 dekar. Dette ble rettet til 6845 dekar.

Tidligere Dyrstad elgvald fikk beregnet nytt tellende areal til 8678 dekar etter utmelding av en eiendom i 2020. Dyrstad er nå et jaktfelt under Drangen elgvald. Tellende areal ble rettet fra 9362 dekar til 8678 dekar for Dyrstad jaktfelt. Tellende areal for Drangen elgvald var registrert rett, med 20305 dekar.

Vurdering

Arealet ble rettet i Hjorteviltregisteret.

Når det i møtet i viltnemnda 06.06.2023 vedtas nytt tellende areal for enkelte vald, må dette legges inn i Hjorteviltregisteret etter møtet.

Arkivsak-dok. 23/00047-56
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang
Viltnemnda

Møtedato
06.06.2023

REFERATSAK - VEDR. INNMARK SOM TELLENDE OG JAKTBART AREAL OG UTMELDING AV EIENDOMMER

Forslag til vedtak/innstilling:

Viltnemnda tar saken til orientering.

Vedlegg:

1. Ang. elgjakt på Selset – gbnr. 93/11 innmark
2. Krav om arealendring i Klåpen

Kort beskrivelse av saken

Ibestad kommune har mottatt henvendelse fra to grunneiere som ikke ønsker elgjakt på sin innmark.

Fakta i saken

Når det gjelder utmelding av areal/eiendom fra et elgvald, åpner hjorteviltforskriftens § 11 opp for at jaktrettshaver kan trekke ut hele eiendommen sin fra elgvaldet. Det er ikke anledning til å trekke ut deler av en eiendom, enten er eiendommen med i valdet eller ikke.

I telefonsamtale den 26.05.2023, gjorde jordskifterettsleder Arnulf Oleif Prestbakmo imidlertid oppmerksom på at det i praksis ofte ikke er mulig å melde ut sin eiendom, da jakta i utmark er felles de aller fleste plasser. I praksis er altså hovedregelen mange steder at man ikke kan melde ut sin eiendom. Fellesrettighetene i utmark har bl.a. med å gjøre at jakt, beite og lignende hadde vært umulig å praktisere dersom dette skulle vært delt opp på den enkelte eiendommen.

Jordskifterettsleder opplyser videre at det likevel er kommunen som bestemmer hva som er tellende areal, og det mest vanlige er at det beregnes fra sjø, inkl. innmark, til fjells/en bestemt høydekote i terrenget. Selv om retten til felles jakt i utgangspunktet gjelder i utmark, er det fremdeles opp til kommunen å bestemme om innmark skal regnes med som tellende areal. Kommunen har også ansvaret for en helhetlig forvaltning av elgstammen, og derfor er det vanlig å ha lik praksis over hele kommunen, bl.a. at innmark er med som tellende areal i hele kommunen for de eiendommene som inngår i et elgvald.

I denne sammenhengen vises også til svar fra Miljødirektoratet på spørsmål fra Ibestad kommune. Svaret ble videresendt fra Fylkeskommunen til oss den 25.04.2023. Dersom rettighetshaverne ikke lenger ønsker at innmark skal medregnes, og at kommunen finner dette rimelig, så er dette ikke å regne som en utmelding, da det ikke berører valdgrensene. Tellende areal må imidlertid beregnes på nytt, noe som også vil påvirke tildelingene.

Dette gjelder som sagt dersom kommunen kommer frem til at praksisen for beregning av det tellende arealet skal endres. Siden vi kun har fått innspill fra få grunneiere i hele kommunen, finner vi det ikke rimelig å endre vår praksis. Det er som sagt helt vanlig at tellende areal beregnes fra sjø til en bestemt høydekote i terrenget, og dette bør fortsatt håndteres likt i hele kommunen.

I forbindelse med henvendelsene som er sendt inn, har Ibestad kommune også mottatt spørsmål om hvorvidt hjorteviltforskriften gjelder på innmark, samt om forholdet mellom kommunens og grunneiers rettigheter når det gjelder elgforvaltning.

Både viltlovens § 1 og hjorteviltforskriftens § 1 fastslår at viltet skal forvaltes i sitt leveområde. Elgen må forvaltes der den er, om den er på veien, i tettbebygd strøk, på innmark eller i utmark, så har kommunen forvaltningsansvaret.

Kommunens myndighet som viltorgan er nedfelt i viltlovens § 4. Det går også frem av veileder til hjorteviltforskriften at kommunen har hovedansvaret for den offentlige forvaltningen av elg, men jakttretthavere/grunneiere har ansvaret for organisering og tilrettelegging av jaktutøvelsen (s.7).

For å sikre forvaltningen av elgstammen/viltet, har kommunen bl.a. myndighet til følgende:

- Jf. Hjorteviltforskriftens § 8 er det kommunen som fastsetter hvilke arealtyper som regnes som tellende areal, ut fra elgens leveområde og hvilke arealer som benyttes av elgen. Dette kan være innmark.
- Jf. viltlovens § 37 slår sammen flere eiendommer til et felles viltområde (f.eks. elgvald), dersom det ikke oppnås avtale om frivillig sammenslåing med jakttretthavene.
- Jf. viltlovens § 38 sende forslag til Direktoratet om tvungen sammenslåing av eiendommer dersom dette er nødvendig for å oppnå minstearealet for jakt på elg.

Dette gir kommunen rettighet til å iverksette en rekke tiltak for å sikre forvaltningen av viltet.

Og som jordskifteretsleder Prestbakmo fremhever, har man som grunneier heller ikke bare rettigheter, man har faktisk også plikter for å sikre en felles forvaltning av elgstammen.

Dermed har kommunen mulighet til bl.a. å gripe inn og avgjøre tvangssammenslåing og lignende jf. viltlovens §§ 37 og 38, dersom det ikke åpnes frivillige avtaler.

Hvor jaktutøvelsen skal foregå i praksis, er privatrettlig. Dette kan elgvaldene fastsette i egne vedtekter, f.eks. at jakta ikke skal praktiseres på innmark, men kun på oversiden av utmarksgjerdet. Dersom partene ikke blir enig, må de henvende seg til jordskifteretten som rette instans. Det samme gjelder grensetvister, tvister om jaktrettigheter i sameie og lignende. Avklaring på slike rettighetsforhold må gjøres av partene selv eller av rettsvesenet. Jordskifteretten kan i en bruksordning for jakta fastslå hvem som har rettigheter i området og størrelsen på den enkeltes andel.

Vurdering

Når det gjelder jakt på innmark på gbnr. 93/11 på Selset, har grunneier meddelt muntlig til Ibestad kommune at det ikke er ønskelig å trekke hele eiendommen ut av elgvaldet, men at det ikke tillates jakt på innmark.

Eposten fra grunneier til valdansvarlig for Drangen elgvald er sendt med kopi til Ibestad kommune (se vedlegg).

Ibestad kommune håndterer ikke dette som en utmelding. Dette er noe som partene må bli enig om seg imellom, f.eks. ved å ta det med i vedtekten for Drangen elgvald. Dersom partene ikke kommer til enighet, må de henvende seg til jordskifteretten.

Når det gjelder jakt på innmark på gbnr. 110/5 i Klåpen, har grunneiers representant opplyst om at det foreligger en jordskifteavgjørelse som binder eiendommene i utmarka til felles jakt. Det betyr at regelen som jordskiftertsleder Prestbakmo gjorde oppmerksom på, trer i kraft, og at den enkelte eiendommen ikke kan trekkes ut fra elgvaldet. Det er fremdeles kommunen som bestemmer om innmarka på eiendommen skal regnes med som tellende areal. Valdansvarlig kunne for øvrig opplyse om at det på årsmøte for to år siden ble protokollført og vedtatt at det ikke skal bedrives jakt på innmarka på eiendom gbnr. 110/5.

Dersom denne avtalen ikke skulle bli overholdt, vil dette være et brudd på privatrettlige avtaler, men ikke på hjorteviltforskriften. Dersom partene ikke kommer til enighet om hvor jakta skal utøves, må de henvende seg til jordskifteretten.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

Ingen konsekvens.

Personell

Ingen konsekvens.

Økonomi

Ingen konsekvens.

Samfunnsplass

Ingen konsekvens.

Kommunedirektørens konklusjon

Innstillingen er at viltnemnda tar saken til orientering.

Laura Bunse

Magne Hallesen <magne.hallesen@gmail.com>
fra: Magne Hallesen
Sendt: fredag 31. mars 2023 11:30
Til: Geir Brandsæg
Postmottak Epost
Kopi: Postmottak Epost
Emne: Ad elgjakt Selset - Gnr 93 Bnr 11 innmark

Det tillates ikke elgjakt på innmark Gnr 93 Bnr 11 under elgjakta 2023 og videre.

Med hilsen

Magne Hallesen

Krav om Areal endring

IBESTAD KOMMUNE	
Avd.	Saksb.
31 MARS 2023	
Saksnr.	Dek.nr.
Ark.kode:	

Hei

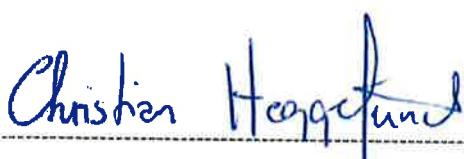
Viser til vedlagt kartskisse , dette areal kreves uttrekt av elgvald i klåpen .

Området på kartskissen er innmark , dette areal er det pr d.d ikke lov og jakte på jmf tidligere melding fra grunneier på g.nr 110-b.nr 5

Totalt ant mål er 77,1 jmf kartskisse.

Dette må sendes ibestad kommune innen 1 april .

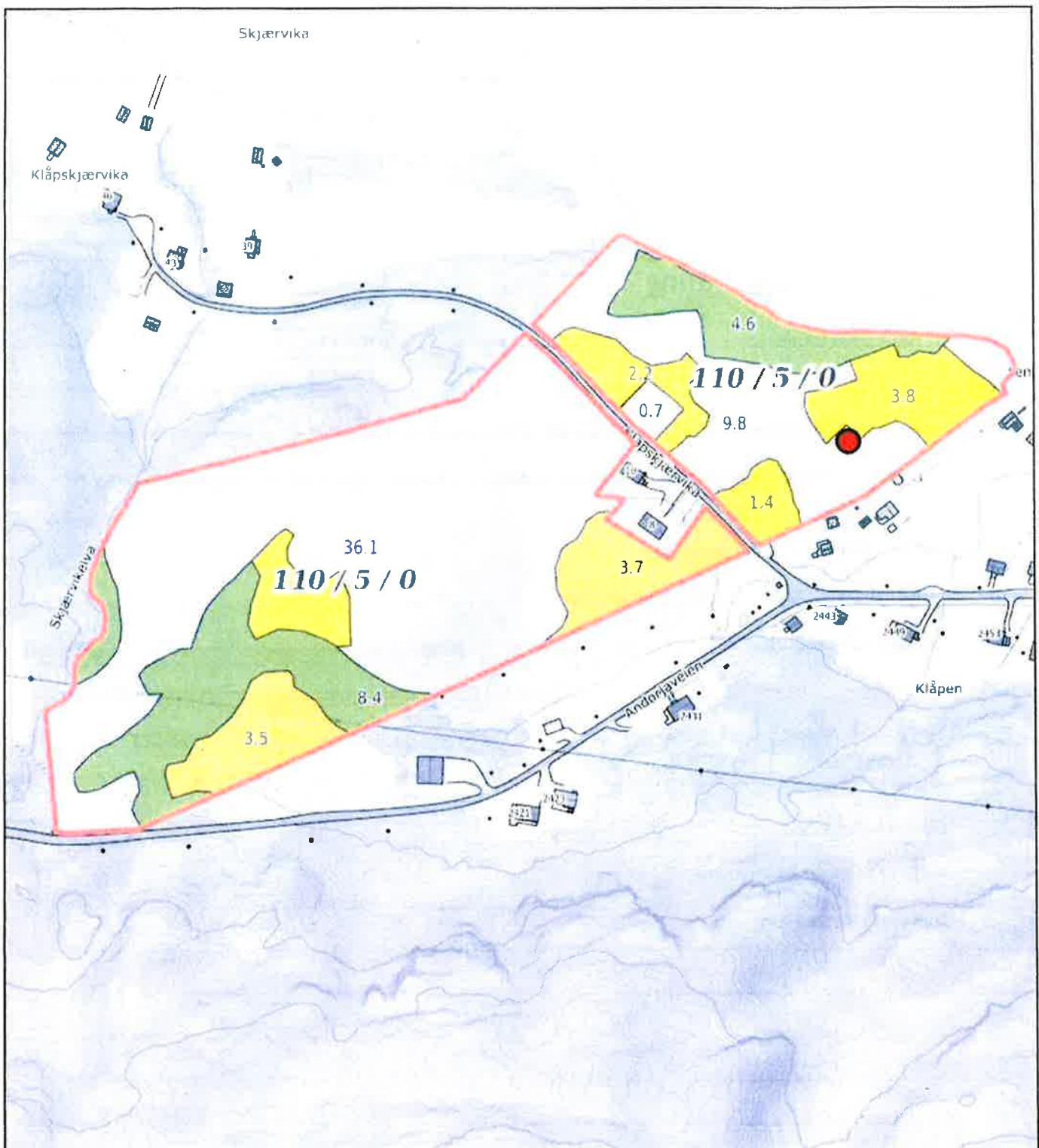
for Sigrunn Kristoffersen

Christian Heggelund

vedlagt : Fullmakt fra grunneier

Kopi sendt Ibæstad Kommune

<p>0 20 40 60m Målestokk 1: 3000 ved A4 utskrift Utskriftsdato: 08.03.2023 10:27 Eiendomsdata verifisert: 08.03.2023 10:24</p> <p>GÅRDSKART 5413-110/5/0 Tilknyttede grunneiendommer: 110/5/0</p> <p>NIBIO NORSK INSTITUTT FOR BIOØKONOMI</p>	<p>Markslag (AR5) 7 klasser TEGNFORKLARING AREALTALL (DEKAR)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>AREALTALL (DEKAR)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Fulldyrka jord</td> <td>7.2</td> </tr> <tr> <td>Overflatedyrka jord</td> <td>9.6</td> </tr> <tr> <td>Innmarksbeite</td> <td>0.0</td> </tr> <tr> <td>Produktiv skog *</td> <td>16.1</td> </tr> <tr> <td>Annet markslag</td> <td>296.1</td> </tr> <tr> <td>Bebygd, samf., vann, bre</td> <td>0.2</td> </tr> <tr> <td>Ikke kartlagt</td> <td>0.3</td> </tr> <tr> <td>Sum</td> <td>329.5</td> </tr> </tbody> </table> <p>* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.</p>		AREALTALL (DEKAR)	Fulldyrka jord	7.2	Overflatedyrka jord	9.6	Innmarksbeite	0.0	Produktiv skog *	16.1	Annet markslag	296.1	Bebygd, samf., vann, bre	0.2	Ikke kartlagt	0.3	Sum	329.5	<p>Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjennomgang. Arealstatistikk viser arealer i dekar for alle teiger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.</p> <p>Ajourføringsbehov meldes til kommunen.</p> <p>— Arealressursgrenser — Eiendomsgrenser ● Driftssenterpunkt</p>
	AREALTALL (DEKAR)																			
Fulldyrka jord	7.2																			
Overflatedyrka jord	9.6																			
Innmarksbeite	0.0																			
Produktiv skog *	16.1																			
Annet markslag	296.1																			
Bebygd, samf., vann, bre	0.2																			
Ikke kartlagt	0.3																			
Sum	329.5																			

Forskrift

Lokalplan 2011 - 2021

Det er vedtatt at det skal gjennomføres en arealendring i Kløpen
som følger. Denne endringen gjelder ikke områder som
allerede er tilknyttet jakt- og/eller
skogbruk. Det gjelder ikke områder som
er utmeldt jakt- og/eller skogbruk.
Denne endringen gjelder ikke områder som
er utmeldt jakt- og/eller skogbruk.

Tellende areal

1 e-post

Eivind Høstmark Borge <eivind.borge@tffk.no>
Til: christian.heggelund@gmail.com <christian.heggelund@gmail.com>

man. 20. mar. 2023 kl. 11:03

Heisan.

Takk for praten.

Angående spørsmålet om innmark og tellende areal vil jeg vise til følgende.

Se [Forskrift om forvaltning av hjortevilt – med kommentarer](#), side 13. § 8 under teksten «arealtyper som medregnes».

Det kan også være nyttig å se på Sivilombudsmannens behandling av følgende sak i 2022: *Godkjenning av jaktveld – dyrket mark som tellende areal for å forebygge viltpåkjørsler*, [her](#).

Se særlig under punkt 2. *Kan dyrket mark regnes med som tellende areal for å redusere faren for viltpåkjørsler?* (Selv om viltpåkjørsler ikke er direkte tema i deres sak).

Sivilombudet legger til grunn at andre arealtyper enn skog og myr – som for eksempel dyrket mark – bare kan regnes med som tellende areal i et vald dersom det etter en konkret vurdering må antas at den aktuelle viltarten jevnlig oppholder seg på slikt areal. Som det heter i forskriften må arealet ha «stor betydning for vedkommende art».

Det vises til at Miljødirektoratet har skrevet følgende:

«*Dyrka mark (innmark) er en arealtyper som hjortevilt foretrekker i vekstsesongen grunnet god mattilgang, og i mange kommuner benytter hjortevilt innmark som beite i stor grad. Primært gjelder dette hjort og rådyr, men det kan også gjelde elg. I slike kommuner felles ofte en andel av dyrene på innmark, og det er naturlig at kommunen godkjenner deler av innmarksarealet som tellende areal. Dette gjelder fortrinnsvis innmarksarealer som ligger intil eller nær skog. Det er ikke like naturlig å inkludere fulldyrkede arealer som ligger langt fra skog og sjeldent benyttes av hjortevilt.*»

Ombudet fortsetter med at: *Som direktoratet er ikke på, bør vurderingen skje konkret for de ulike innmarksområdene innenfor valdet. Det er kun innmarksområdene som jevnlig benyttes av den aktuelle viltarten – typisk nært skog – som det er grunn til å inkludere i det tellende arealet.*

Selv om saken fra Sivilombudet har en litt annen karakter, konkluderte de med følgende: *Ombudet er kommet til at det ikke er adgang til å inkludere dyrket mark som tellende areal i et jaktveld med den begrunnelse at kommunen ønsker å legge til rette for flere fellingsstillatser, og dermed forebygge viltpåkjørsler.*

Jeg kjenner ikke helt til kommunens side i saken og argumentasjon, men jeg foreslår at dere opprettholder kontakten og drøfter saken videre sammen.

Lykke til i den videre dialogen.

Vennlig hilsen

Eivind Høstmark Borge
Rådgiver friluftsliv
Avdeling folkehelse, idrett og friluftsliv
Troms og Finnmark fylkeskommune

Telefon: +47 77 78 81 79 / 41 41 73 39
www.tffk.no

Troms og Finnmark fylkeskommune
Romssja Finnmarkku fylkkagjeld
Tromssja Finnmarkun fylkkommuni

Arkivsak-dok. 23/00047-59
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang Møtedato
Viltneimda 06.06.2023

SØKNAD OM ENDRING AV VALD - SKOG OG BREIVOLL

Forslag til vedtak/innstilling:

Det vises til søknad om endring av vald fra Skog og Breivoll elgvold av 25.04.2023. og til brev fra grunneier av gnr. 85/17 av 30.03.2023 med vedlagt kartskisse, hvor det bes om 106,3 dekar av eiendommen trekkes ut fra Skog og Breivoll elgvold med begrunnelse om at dette arealet er innmark.

I epostkorrespondanse og telefonsamtale med grunneiers representant, opplyste kommunen om at hele gnr. 85/17 er å regne som innmark, da begge teigene ligger på nedsiden av utmarksgjerdet og har dyrka mark, samt ligger i direkte tilknytning til dyrka mark og innmark.

Ibestad kommune kan ikke se at bnr. 17 er ikke bundet til noe avtale om felles jakt i utmark, da eiendommen ikke har utmarksteiger. Ved oppløsning av sameie i utmark på gnr. 85 i ved jordskifteavgjørelse i 2022, var grunneier av gnr. 85/17 heller ikke part i saken.

Det betyr at grunneier har to muligheter dersom grunneier ikke ønsker jakt på sin innmark. En mulighet er at det fastsettes i valdets vedtekter at jakta ikke utøves på innmark, selv om innmarka er med som tellende areal. En annen mulighet er at grunneier trekker ut hele eiendommen sin fra elgvaldet. Det er ikke anledning til å trekke ut deler av eiendom, jf. Hjorteviltforskriftens § 11.

I telefonsamtale den 25.05.2023, ga grunneiers representant tilbakemelding om at hele eiendommen gnr. 85/17 skal trekkes ut fra Skog og Breivoll elgvold.

Med hjemmel i Hjorteviltforskriftens § 11 trekkes hele eiendom gnr. 85/17, totalt 117,8 dekar, ut av Skog og Breivoll elgvold.

Tellende areal for Skog og Breivoll elgvold blir etter dette 14.059 dekar.

Vedlegg:

1. Krav om arealendring
2. Søknad om endring av vald

Kort beskrivelse av saken

Ibestad kommune har mottatt henvendelse fra grunneier som ikke ønsker elgjakt den ene teigen på gbnr. 85/17, med begrunnelse om at dette arealet er innmark.

Jaktrettshaver som ønsker å trekke en eiendom ut av et godkjent eller omsøkt vald, skal melde dette skriftlig til valdansvarlig representant med kopi til kommunen senest 1. april. Utmelding krever underskrift fra den eller de som lovlig representerer eiendommen.

Valdet må søke kommunen om endring/ny godkjenning innen 1.mai.

Fakta i saken

Når det gjelder utmelding av areal/eiendom fra et elgvald, åpner hjorteviltforskriftens § 11 opp for at jaktrettshaver kan trekke ut hele eiendommen sin fra elgvaldet. Det er ikke anledning til å trekke ut deler av en eiendom, enten er eiendommen med i valdet eller ikke.

I telefonsamtale den 26.05.2023, gjorde jordskifteretsleder Arnulf Oleif Prestbakmo imidlertid oppmerksom på at det i praksis ofte ikke er mulig å melde ut sin eiendom, da jakta i utmark er felles de aller fleste plasser. I praksis er altså hovedregelen mange steder at man ikke kan melde ut sin eiendom. Fellesrettighetene i utmark har bl.a. med å gjøre at jakt, beite og lignende hadde vært umulig å praktisere dersom dette skulle vært delt opp på den enkelte eiendommen.

Jordskifteretsleder opplyser videre at det likevel er kommunen som bestemmer hva som er tellende areal, og det mest vanlige er at det beregnes fra sjø, inkl. innmark, til fjells/en bestemt høydekote i terrenget. Selv om retten til felles jakt i utgangspunktet gjelder i utmark, er det fremdeles opp til kommunen å bestemme om innmark skal regnes med som tellende areal. Kommunen har også ansvaret for en helhetlig forvaltning av elgstammen, og derfor er det vanlig å ha lik praksis over hele kommunen, bl.a. at innmark er med som tellende areal i hele kommunen for de eiendommene som inngår i et elgvald.

I denne sammenhengen vises også til svar fra Miljødirektoratet på spørsmål fra Ibestad kommune. Svaret ble videresendt fra Fylkeskommunen til oss den 25.04.2023. Dersom rettighetshaverne ikke lenger ønsker at innmark skal medregnes, og at kommunen finner dette rimelig, så er dette ikke å regne som en utmelding, da det ikke berører valdgrensene. Tellende areal må imidlertid beregnes på nytt, noe som også vil påvirke tildelingene.

Dette gjelder som sagt dersom kommunen kommer frem til at praksisen for beregning av det tellende arealet skal endres. Siden vi kun har fått innspill fra få grunneiere i hele kommunen, finner vi det ikke rimelig å endre vår praksis. Det er som sagt helt vanlig at tellende areal beregnes fra sjø til en bestemt høydekote i terrenget, og dette bør fortsatt håndteres likt i hele kommunen.

I forbindelse med henvendelsen som er sendt inn, har Ibestad kommune også mottatt spørsmål om hvorvidt hjorteviltskriften gjelder på innmark, samt om forholdet mellom kommunens og grunneiers rettigheter når det gjelder elgforvaltning.

Både viltlovens § 1 og hjorteviltforskriftens § 1 fastslår at viltet skal forvaltes i sitt leveområde. Elgen må forvaltes der den er, om den er på veien, i tettbebygd strøk, på innmark eller i utmark, så har kommunen forvaltningsansvaret.

Kommunens myndighet som viltorgan er nedfelt i viltlovens § 4. Det går også frem av veileder til hjorteviltforskriften at kommunen har hovedansvaret for den offentlige forvaltningen av elg, men jaktrettshavere/grunneiere har ansvaret for organisering og tilrettelegging av jaktutøvelsen (s.7).

For å sikre forvaltningen av elgstammen/viltet, har kommunen bl.a. myndighet til følgende:

- Jf. Hjorteviltforskriftens § 8 er det kommunen som fastsetter hvilke arealtyper som regnes som tellende areal, ut fra elgens leveområde og hvilke arealer som benyttes av elgen. Dette kan være innmark.
- Jf. viltlovens § 37 slår sammen flere eiendommer til et felles viltområde (f.eks. elgvald), dersom det ikke oppnås avtale om frivillig sammenslåing med jaktrettshaverne.
- Jf. viltlovens § 38 sende forslag til Direktoratet om tvungen sammenslåing av eiendommer dersom dette er nødvendig for å oppnå minstearealet for jakt på elg.

Dette gir kommunen rettighet til å iverksette en rekke tiltak for å sikre forvaltningen av viltet.

Og som jordskifteretsleder Prestbakmo fremhever, har man som grunneier heller ikke bare rettigheter, man har faktisk også plikter for å sikre en felles forvaltning av elgstammen.

Dermed har kommunen mulighet til bl.a. å gripe inn og avgjøre tvangssammenslåing og lignende jf. viltlovens §§ 37 og 38, dersom det ikke åpnes frivillige avtaler.

Hvor jaktutøvelsen skal foregå i praksis, er privatrettslig. Dette kan elgvaldene fastsette i egne vedtekter, f.eks. at jakta ikke skal praktiseres på innmark, men kun på oversiden av utmarksgjerdet. Dersom partene ikke blir enig, må de henvende seg til jordskifteretten som rette instans. Det samme gjelder grensetvister, tvister om jaktrettigheter i sameie og lignende. Avklaring på slike rettighetsforhold må gjøres av partene selv eller av rettsvesenet. Jordskifteretten kan i en bruksordning for jakta fastslå hvem som har rettigheter i området og størrelsen på den enkeltes andel.

Vurdering

I epostkorrespondanse og telefonsamtale med grunneiers representant, opplyste kommunen om at hele gnr. 85/17 er å regne som innmark, da begge teigene ligger på nedsiden av utmarksgjerdet og har dyrka mark, samt ligger i direkte tilknytning til dyrka mark og innmark.

Ibestad kommune kan ikke se at bnr. 17 er ikke bundet til noe avtale om felles jakt i utmark, da eiendommen ikke har utmarksteiger. Ved oppløsning av sameie i utmark

på gnr. 85 i ved jordskifteavgjørelse i 2022, var grunneier av gbnr. 85/17 heller ikke part i saken.

På dette grunnlaget, har grunneier to muligheter dersom grunneier ikke ønsker jakt på sin innmark. En mulighet er at det fastsettes i valdets vedtekter at jakta ikke utøves på innmark, selv om innmarka er med som tellende areal. En annen mulighet er at grunneier trekker ut hele eiendommen sin fra elgvaldet. Det er ikke anledning til å trekke ut deler av eiendom, jf. Hjorteviltforskriftens § 11.

I telefonsamtale den 25.05.2023, ga grunneiers representant tilbakemelding om at hele eiendommen gbnr. 85/17 skal trekkes ut fra Skog og Breivoll elgvald.

Skog og Breivoll elgvald var hittil godkjent med et tellende areal på 14.177 dekar.

Etter utmelding av eiendom gbnr. 85/17 blir tellende areal for Skog og Breivoll elgvald 14.059 dekar.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og "tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))
Ingen konsekvens.

Personell

Ingen konsekvens.

Økonomi

Ingen konsekvens.

Samfunnsplass

Ingen konsekvens.

Kommunedirektørens konklusjon

Innstillingen er at eiendom gbnr. 85/17 trekkes ut av elgvaldet i sin helhet, og at tellende areal for Skog og Breivoll elgvald reduseres til 14.059 dekar.

Harold Heggelund

Ibestadvegen 2262
9450 Hamnvik

IBESTAD KOMMUNE	
Avd.	Saksb.
31 MARS 2023	
Saksnr.	Dek.nr.
Ark.kode:	

Valdansvarlig Skog og Breivoll Utmarksdag

Sveinulf Aalmen
9450 Hamnvik

30.3.2023

KRAV OM AREALENDRING

Vil vise til vedlagt kartskisse av eiendom 5413-85/17 og krever arealendring , dette areal kreves ut-trekt som tellende og jaktbart areal fra det dagens areal på Skog og Breivoll da dette er innmark .Totalt 106.3 mål

mvh

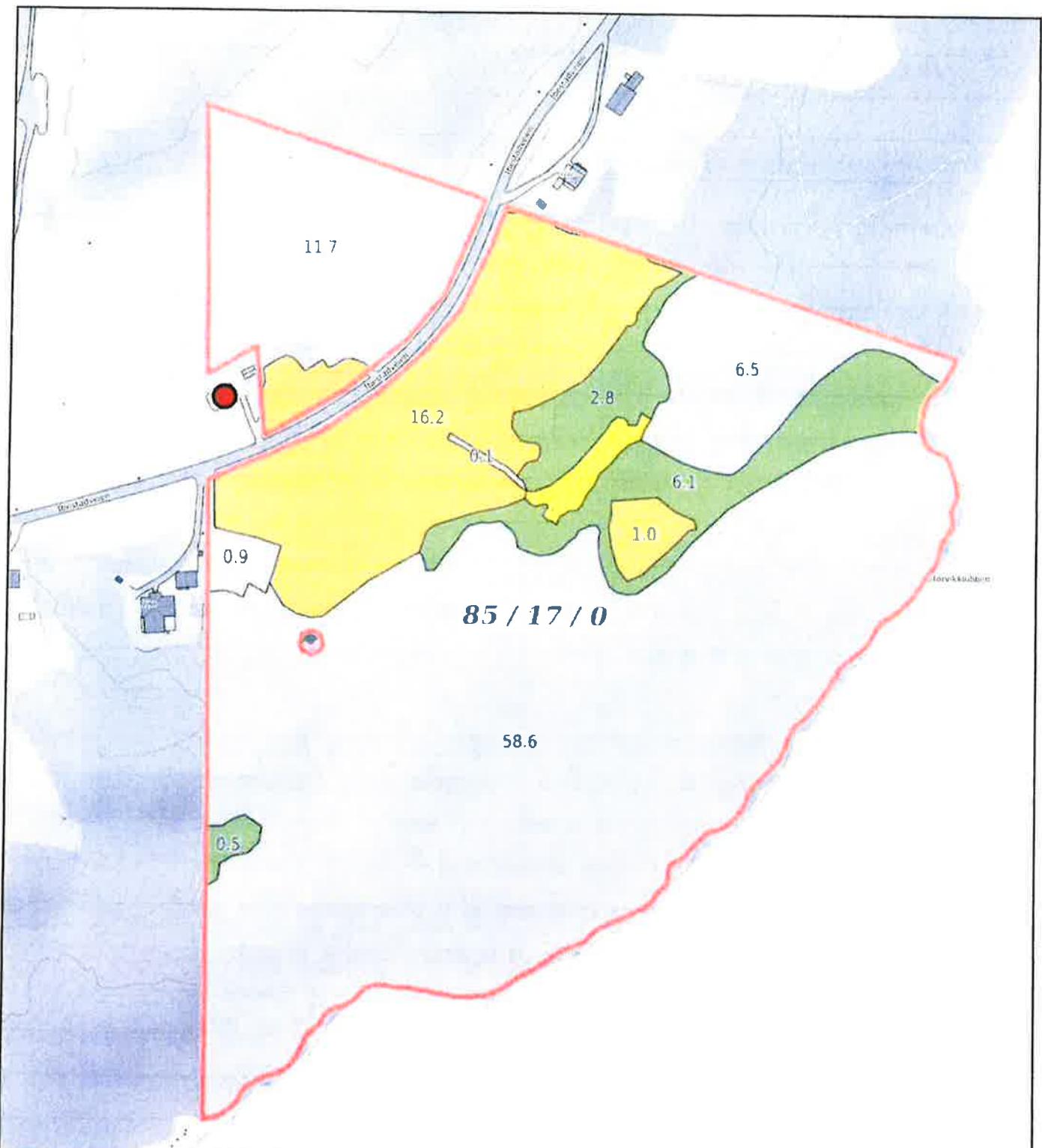
Harold Heggelund

5413-85/17

Kommunikasjon går via Christian Heggelund

christian.heggelund@gmail.com

Kopi : Ibestad Kommune

0 20 40 60m

Målestokk 1: 2500 ved A4 utskrift

Utskriftsdato: 30.03.2023 08:30

Eiendomsdata verifisert: 30.03.2023 07:15

GÅRDSKART 5413-85/17/0

Tilknyttede grunneiendommer:
85/17/0

Markslag (AR5) 7 klasser

TEGNFORKLARING

AREALTALL (DEKAR)

Fulddyrka jord	21.3
Overflatedyrka jord	0.9
Innmarksbeite	0.0
Produktiv skog *	17.8
Annet markslag	76.9
Bebygd, samf., vann, bre	0.9
Ikke kartlagt	0.0
Sum	117.8
	117.8

Kartet viser valgt type gårdskart for eiendommen man har søkt på. I tillegg vises bakgrunnskart for gjennkjennelse. Arealstatistikk viser arealer i dekar for alle telger på eiendommen. Det kan forekomme avrundingsforskjeller i arealtallene.

Ajourføringsbehov meldes til kommunen.

— Arealressursgrenser

— Eiendomsgrenser

● Driftssenterpunkt

* Produktiv skog er skog på fastmark og myr med skogbonitet lav eller bedre.

NIBIO

NORSK INSTITUTT FOR
BIOØKONOMI

SØKNAD OM GODKJENNING AV VALD / ENDRING AV VALD

BOKMÅL

Til villreinnemnd/administrativ kommune:

IBESTAD

Søknadsfrister for godkjenning
av nytt vald, eller endringer i
eksisterende vald:

- elg, hjort og rådyr: 1. mai
- villrein: 1. april

Ett skjema for hver art (kun ett kryss):

Elg Rådyr Hjort Villrein

Fylke/-r:

TROND

Kommune/-r:

IBESTAD

Valdets navn/evt. nr.:

SKOG OG BREIVOLL UTM-LHG

Les informasjon på baksiden

Eiendommens navn	Gnr./bnr.	Totalt areal ^{a)}	Tellende areal ^{b)}	Underskrift av jaktrettshaver ^{c)}
1. 5413	85/17	106,3		Sveinulf Adelsoen
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				
14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				

Snu arket for forklaring på a), b) og c).

Sum dekar tellende areal :

Det søkes i tillegg godkjenning for dekar «annet areal» som grunnlag for fellingtillatelse.

Følgende eiendommer ligger innenfor valdets grenser, men er ikke med i valdet (gnr./bnr.): 85/17

24/4 2023 Sveinulf Adelsoen

Dato

Underskrift av valdansvarlig representant

Adresse: Årnaveien 25

Postnr./sted: 9450 HANNAVÅG

Telefon: 41228799

E-post: sveinulf.adelsoen@hotmail.com

Kommunen/villreinnemnda godkjenner at valdet er sammenhengende og har en avgrensning og en form som gjør at det egnet til hjorteviltjakten.

Det godkjennes totalt dekar som grunnlag for tildeling.

Dato

Villreinnemndas/kommunens underskrift

Skjemaet skal sendes til kommunen/villreinnemnda

Arkivsak-dok. 23/00047-54
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang
Viltnemnda

Møtedato
06.06.2023

SØKNAD OM GODKJENNING AV BESTANDSPLANOMRÅDE PÅ ROLLA OG BESTANDSPLAN ROLLA 2023 - 2024

Forslag til vedtak/innstilling:

Viltnemnda i Ibestad kommune godkjenner Rolla bestandsplanområde, jf. Hjorteviltforskriftens § 14. Bestandsplanområdet har oppgitt et tellende areal på 87.235 dekar. Dette er korrigert til 86.410 dekar etter opprydding i Hjorteviltregisteret og utmelding av en eiendom. Bestandsplanområdet disponerer et tellende areal på minimum 20 x minstearealet, og oppfyller de formelle kravene.

Med hjemmel i Hjorteviltforskriften § 16 godkjenner viltnemnda i Ibestad kommune bestandsplan for Rolla bestandsplanområde 2023 – 2024.

Bestandsplanens målsetting og planlagt avskyting er i samsvar med og vil bidra til å nå de kommunale målsettingene for elgforvaltning i Ibestad 2023 - 2024.

Det tildeles totalt 116 fellingstillatelser, hhv. 58 valgfri dyr i 2023 og 58 valgfrie dyr i 2024, jf. Hjorteviltforskriftens § 18 annet ledd.

Dette fordeler seg på følgende måte:

- 13 dyr Bolla elgvall (7 dyr i 2023 og 6 dyr i 2024)
- 19 dyr Skog og Breivoll elgvall (9 dyr i 2023 og 10 dyr i 2024)
- 8 dyr Vik elgvall (4 dyr i 2023 og 4 dyr i 2024)
- 9 dyr Fugleberg elgvall (5 dyr i 2023 og 4 dyr i 2024)
- 17 dyr Brokheia elgvall (8 dyr i 2023 og 9 dyr i 2024)
- 22 dyr Sørrollnes og Sør-Forså elgvall (11 dyr i 2023 og 11 dyr i 2024)
- 28 dyr Drangen elgvall (14 dyr i 2023 og 14 dyr i 2024)

Ubenyttet fellingstillatelse på 5 dyr kan overføres fra ett planår til neste, dvs. fra 2023 til 2024. Tilsvarende kan det godtas ei overbeskatning med 5 dyr i 2023 som må fratrekkes kommende års kvote i 2024, jfr. Hjorteviltforskriften § 16 annet ledd.

På grunn av altfor stor elgstamme ift. beitegrunnlaget (jf. helikoptertelling våren 2023 og tidl. beitetakseringer), samt økende antall påkjørsler og ettersøksoppdrag, foreslår

jaktrettshaverne å fravike det godkjente minstearealet med 24,8 % for begge år i planperioden, ned til 1504 dekar.

Viltnemnda er enig i at minstearealet må fravikes for å oppnå de kommunale målsettingene og redusere elgstammen tilstrekkelig ift. beitegrunnlaget.

Minsteareal i planperioden blir 1470 dekar/dyr, et avvik ned fra minstearealet i Forskrift om adgang til jakt etter elg, Ibestad kommune, Troms og Finnmark, med 25,5 %. Fraviket godkjennes med hjemmel i Hjorteviltforskriftens § 7 på bakgrunn av bestandens utvikling.

Kommunen kan med hjemmel i Hjorteviltforskriftens § 16 tredje ledd trekke godkjenningen av bestandsplanen tilbake og tildele nye fellingsstillatelser dersom det blir vesentlig uforutsette endinger i bestanden eller ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, herunder avvik i forhold til årlig planlagt avskyting i antall, kjønn eller alder.

Vedlegg:

1. Søknad om godkjenning av bestandsplanområde på Rolla
2. Bestandsplan for Rolla 2023 - 2024

Kort beskrivelse av saken

Et bestandsplanområde er to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg. Det må søkes om godkjenning til kommunen jf. Hjorteviltforskriftens § 13.

Vald eller bestandsplanområder som disponerer et tellende areal på minimum 20x minstearealet kan søke kommunen om godkjenning av en flerårig bestandsplan for elg, jf. Hjorteviltforskriftens § 15.

Fakta i saken (lovgrunnlag)

Hjorteviltforskriftens § 13 Søknad om bestandsplanområde for elg

Et bestandsplanområde består av to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg.

Bestandsplanområde må disponere et tellende areal på minimum 20 x minstearealet.

De enkelte valdene i bestandsplanområde beholder sine rettigheter som vald, og får tildelt sin del av fellingskvota, tilsvarende valdets tellende areal.

Valdene i et bestandsplanområde kan velge løsninger som gjør jakta mer fleksibel og effektiv ved å styre jakttrykket til ønskelige deler av bestandsplanområdet/bestemte vald gjennom vedtekter eller skriftlige fellesjaktavtaler.

Bestandsplanområdet må ha en utforming som gjør at det er en hensiktsmessig enhet for bestandsforvaltning av vedkommende art.

Bestandsplanområdet skal oppnevne en representant som opptrer på vegne av bestandsplanområdet overfor kommunen.

Søknad om godkjenning av bestandsplanområde skal være signert av valdansvarlig representant for alle vald som inngår i bestandsplanområdet.

Hjorteviltforskriftens § 19 Fellesjaktavtaler for elg

For jakt i bestandsplanområder for elg kan fellingstillatelser gitt til et vald, benyttes i andre vald i bestandsplanområdet i hele eller en nærmere angitt del av jaktpersonen. Dette forutsetter skriftlig avtale som viser hvilke vald og hvilke perioder fellesjaktavtalen gjelder for.

Hjorteviltforskriftens § 15 Krav til bestandsplan for elg

Vald eller bestandsplanområder som disponerer et tellende areal på minimum 20 x minstearealet, kan søke kommunen om godkjenning av en flerårig bestandsplan (minimum 2 år og maksimum 5 år).

Bestandsplanen skal inneholde mål for bestandsutviklingen, i samsvar med kommunens mål.

Bestandsplanen skal også inneholde en plan for den årlige avskytingen i antall dyr, som et minimum fordelt på kategoriene kalv, voksne hunndyr og voksne hanndyr.

Planen skal beskrive hvordan ulike dyrekategorier i fellingskvota årlig fordeles på de enkelte valdene.

For å løse utfordringer med beiteskader og lignende problemstillinger, kan jaktrettshaverne foreslå å legge til grunn regelen om fravik fra det godkjente minstearealet for ett eller flere år i planperioden. Kommunen skal ved godkjenningen av bestandsplanen vurdere bruk av denne bestemmelsen.

Hjorteviltforskriftens § 16 Godkjenning av bestandsplan for elg

Kommunen skal vurdere om søknaden tilfredsstiller alle krav i § 15.

Videre skal kommunen påse at bestandsplanens mål og den planlagte avskytingen er i samsvar med de kommunale målene.

Tilsier situasjonen i kommunen at minstearealet bør fravikes for hele den omsøkte planperioden, må kommunen vurdere en endring av minstearealet i stedet for å benytte § 7 over lang tid.

Hjorteviltforskriftens § 7

Kommunen kan ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet for elg med inntil 50 %.

Fravik kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Fravik fra minstearealet skal gjelde et bestemt geografisk område og for en bestemt tidsperiode, fortinnsvis kun ett år.

Bestemmelsen er et tillegg til de ordinære virkemidlene for å regulere bestandsstørrelsen.

Vurdering

Bestandsplanområdet omfatter samtlige elgvald på Rolla. Dette bidrar til hensiktsmessig forvaltning av elgbestanden.

Iht. Forskrift om adgang til jakt etter elg, Ibestad kommune, Troms og Finnmark, er minstearealet på Rolla 2000 dekar.

Bestandsplanområdet har oppgitt et tellende areal på 87.235 dekar. Dette er korrigert til 86.410 dekar etter opprydding i Hjorteviltregisteret og utmelding av en eiendom. Arealet er godt innenfor kravet om 20 x minstearealet. Minstearealet på Rolla er fastsatt til 2000 dekar, og det kreves 40.000 dekar i tellende areal for å kunne danne bestandsplanområde.

Bestandsplanområdet har oppnevnt representant.

Søknaden er signert av valdansvarlige for alle vald som inngår i bestandsplanområdet. For Drangen elgvald er søknaden signert av lederne for de ulike jaktfeltene innenfor valdet.

Bestandsplanen inneholder tydelige målsettinger for bestandsplanområdet og rammer for årlig avskyting. Disse er i samsvar med de kommunale målene for forvaltning av elg i Ibestad 2023 – 2024.

Avskytingsplanen beskriver hvordan de ulike dyrekategoriene årlig skal fordeles på enkelte valdene.

På grunn av altfor stor elgstamme ift. beitegrunnlaget (jf. helikoptertelling våren 2023 og tidl. beitetakseringer), samt økende antall påkjørsler og ettersøksoppdrag, foreslår jakttrettshaverne å fravike det godkjente minstearealet med 24,8 % for begge år i planperioden, ned til 1504 dekar.

Viltnemnda er enig i foreslalte avskytingsplan og at minstearealet må fravikes for å oppnå de kommunale målsettingene og redusere elgstammen tilstrekkelig ift. beitegrunnlaget.

Antall tildelinger i avskytingsplanen er kontrollert opp mot arealet. For å oppnå ønsket uttak av dyr, må minsteareal i planperioden blir 1490 dekar/dyr, et avvik ned fra minstearealet i Forskrift om adgang til jakt etter elg, Ibestad kommune, Troms og Finnmark, med 24,5 %.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og “tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

En reduksjon av elgstammen vil forhåpentligvis føre til færre påkjørsler.

Personell

En reduksjon av elgstammen vil forhåpentligvis føre til færre påkjørsler, og dermed færre uttrykninger for kommunens ettersøkspersonell.

Økonomi

Kommunens utgifter til ettersøk kan bli redusert.

Videre kan bestandsplanen ha økonomisk betydning for jakttrettshavere og jegere, i form av både inntekter og kostnader forbundet med jakt, slakting og omsetting av kjøttet. Fellingsavgiftene for elg som betales inn til kommunen, utgjør i mange tilfeller kun en brøkdel av kostnadene forbundet med elgjakt (satsen er 580 kr for voksent dyr og 340 kr for kalv, jf. maks. satsene fastsatt av Miljødirektoratet). Øvrige kostnader er i større grad avhengig av vedtekten til det enkelte grunneierlaget, og en evt. justering er opp til grunneierne/jakttrettshaverne.

Samfunnsplan

Færre påkjørsler gir økt trafikksikkerhet.

Kommunedirektørens konklusjon

Innstillingen er at bestandsplanområdet og bestandsplanen godkjennes.

SØKNAD OM GODKJENNING/ENDRING AV BESTANDSPLANOMRÅDE

BOKMÅL

Søknadsfrist: 1. mai

Til administrativ kommune: Ibestad Kommune

Fylke/-r: Troms og Finnmark

Kommune/-r: Ibestad

Ett skjema for hver art (kun ett kryss):

Elg Hjort

Bestandsplanområdets navn/ev. nr.: Rolla bestandsplanområde

Les informasjon om utfylling på baksiden

Valdets navn	Valdnr.	Tellende areal ^{a)}	Underskrift av valdansvarlig ^{b)}
1. Selset øvre/nedre	4	3757	Kim Tore Ooys
2. Bolla indre/ytre	5	9775	Johs. Egil Øystein
3. Skog og Breivoll	6	14170	Jessielle Helene
4. Dyrstadel	8	9362	Gerd Strandberg
5. Vik	10	6128	John Stenseth
6. Nord-Forsa	11	7870	Ronald Forsa
7. Nordrollnes/Hellerik	18	12625	Øyvind Jacobsen
8. Sørrollnes og Sør-Forsa	25	16703	Bør-Ragnar Mihalsen
9. Fugleberg	27	6845	Jørn R. Fløin
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			

Snu arket for forklaring på a) og b)

Sum dekar tellende areal: 87235

25/4-23

Dato Underskrift av kontaktperson
for bestandsplanområdetKommunen godkjenner at bestandsplanområdet tilfredsstiller kravene
i forskrift om forvaltning av hjortevilt § 15.

Adresse: Myrlundveien 12

Postnr./sted: 9406 Harstad

Telefon: 90646352

E-post: bt.mihalsen@elumnia.no

Dato Kommunens underskrift

Skjemaet skal sendes til kommunen

INFORMASJON

Bestandsplanområdet skal ha en utforming som gjør det hensiktsmessig for bestandsforvaltning av vedkommende art. Bestandsplanområdet kan inneholde areal som gjør at det ikke er sammenhengende.

Sammen med skjemaet skal det følge et kart hvor yttergrensene til bestandsplanområdet er tegnet inn, og som vise eventuelle eiendommer som ikke er med i bestandsplanområdet.

- a) Tellende areal: Her oppgis det tellende arealet som er godkjent for hvert vald.
- b) Det er tilstrekkelig at valdansvarlig representant skriver under søknaden på vegne av valdet. Dette forutsetter at valdansvarlig representant har fullmakt eller samtykke fra jaktrettshaverne til dette. Dersom annet ikke er bestemt i valdets vedtekter eller på annet måte, avgjør flertallet av jaktrettshaverne om valdet skal meldes inn i et bestandsplanområde. Skriftlig dokumentasjon på fullmakten eller avgjørelsen bør vedlegges.

Søknad om godkjenning av bestandsplanområder som berører flere kommuner skal sendes den kommunen der den største delen av det tellende arealet ligger (administrativ kommune), dersom ikke annet er bestemt.

Godkjenningen av bestandsplanområdet gjelder inntil et eller flere vald utgår av samarbeidet, og så lenge alle valdene er godkjente av kommunen.

Se forøvrig veileder til forskrift om forvaltning av hjortevilt fra januar 2016 for ytterligere veiledning.

Se www.hjorteviltregisteret.no for oversikt over bestandsplanområder i ditt område.

ROLLA BESTANSPLANOMRÅDE

Avtaleparter: Ibestad kommune
Rolla Bestandsplanområde

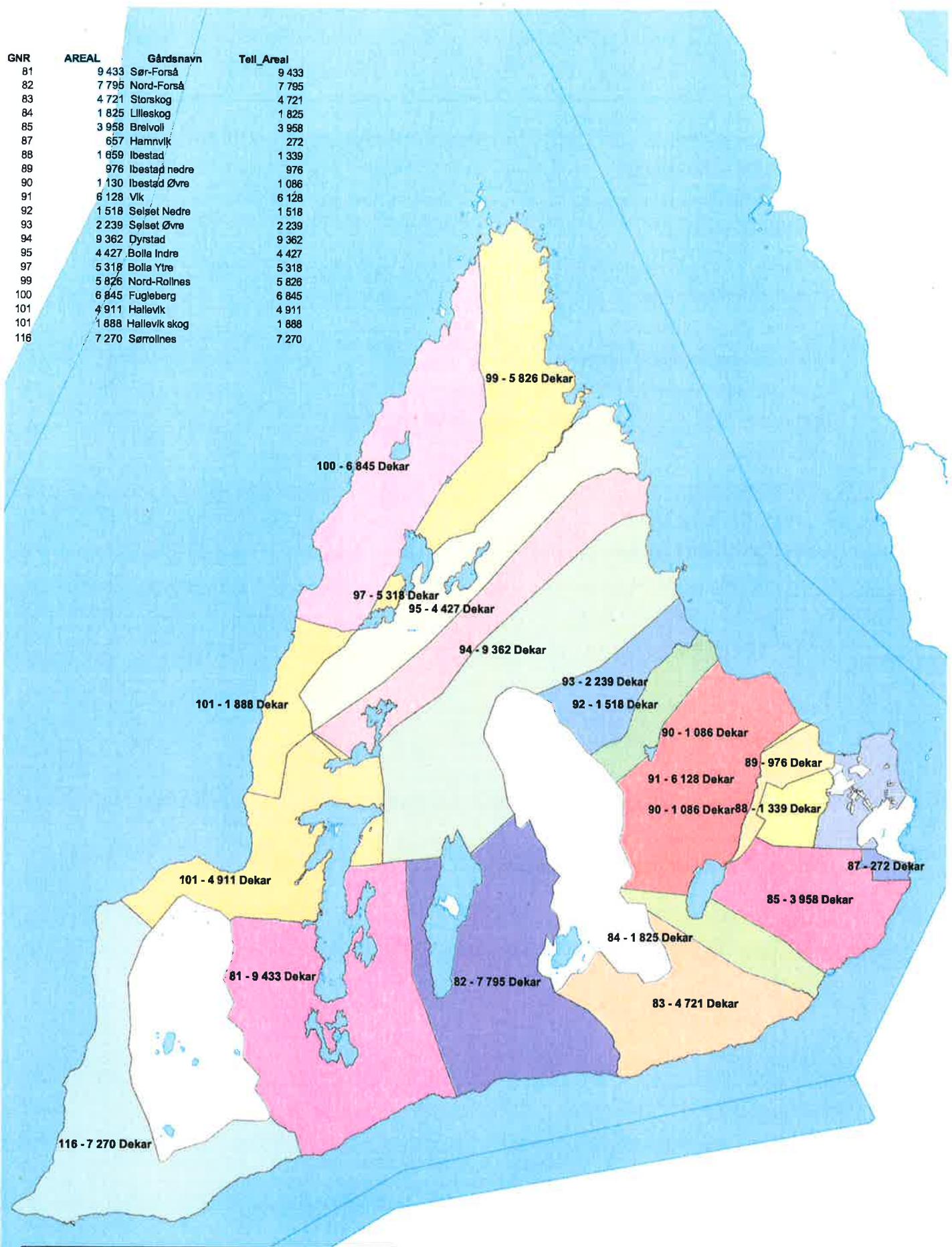
Bestandsplanperiode: 2023 – 2024

Bestandsplanområde: Bestandsplanområdet omfatter alle grunneierlag på Rolla.

Navn: Rolla Bestandsplanområde	Tellende areal:	87235 da
Ansvarlig/kontaktperson :	Bård-Thore Mikalsen	
Mail:	btmikalsen@elumni.no	
Tlf:	906 46352	

	Areal i da	Areal i %
Sørrollnes/Sør-Forså	16703	19,2%
Drangen elgvald (Nord-Forså-Dyrstad-Selset Øvre-Selset Nedre)	20989	24,1%
Skog og Breivoll	14170	16,2%
Vik	6128	7%
Bolla Indre/Bolla Ytre	9775	11,2%
Brokheia elgvald(Nordrollnes-Hallevik)	12625	14,5%
Fugleberg	6845	7,8%

GNR	AREAL	Gårdsnavn	Tell_Areal
81	9 433	Sør-Forså	9 433
82	7 795	Nord-Forså	7 795
83	4 721	Storskog	4 721
84	1 825	Lilleskog	1 825
85	3 958	Brelvoll	3 958
87	657	Hennvik	272
88	1 659	Ibestad	1 339
89	976	Ibestad nedre	976
90	1 130	Ibestad Øvre	1 086
91	6 128	Vlk	6 128
92	1 518	Selset Nedre	1 518
93	2 239	Selset Øvre	2 239
94	9 362	Dyrstad	9 362
95	4 427	Bolla Indre	4 427
97	5 318	Bolla Ytre	5 318
99	5 826	Nord-Rollnes	5 826
100	6 845	Fugleberg	6 845
101	4 911	Hallevik	4 911
101	1 888	Hallevik skog	1 888
116	7 270	Sørrollnes	7 270

MÅLESTOKK: 1:75 000

1 cm = 750 meters

INNHOLDSFORTEGNELSE

1. Lovbestemmelser:	4
2. Områdebeskrivelse:	4
3. Mål	4
3.1 Nasjonale målsetninger:	4
3.2 Kommunale målsetninger:	5
4. Rolla bestandsplanområde sine målsetninger.	6
4.1 Hovedmålsettingen for Rolla bestandsplanområde.	6
4.2 Delmål Rolla bestandsplansområde for planperioden 2023 – 2024.	6
5. Rapportering	6
6. Bestandsdata	7
6.1 Resultat elgtelling 19.2.21.....	7
6.2 Resultat elgtelling 03.02.23.....	7
6.3 Felt elg/fellingsstatistikk.....	8
6.4 Sett elg.....	8
6.5 Bestandsutvikling	9
7. Avskytingsplan	10
7.1 Årlig avskyting i planperioden	10
7.2 Rammer for årlig avskyting	11
8. Tiltak i planperioden	11
9. Revisjon/oppsigelse av bestandsplanen	12
10. Økonomi	12
11. Søknad om godkjenning av bestandsplanen	12

1. Lovbestemmelser:

Bestandsplanen er utarbeidet med i henhold til den nye hjortviltforskriften av 8.januar 2016. Forskriften legger til rette for lokal tilpasning hvor kommunen skal være en synlig og aktiv aktør i forvaltningen av elg. Kommunen skal gjennom kommunale mål og lokalkunnskap, styrke viltforvaltningen innenfor de nasjonale rammene.

Ibestad kommune har utarbeidet kommunale mål for utviklingen av hjorteviltbestanden i kommunen.

2. Områdebekrivelse:

Rolla bestandsplanområde består av tilnærmet 100% av tilgjengelig elgjaktterring på Rolla. Kun marginale arealer er ikke med i bestandsplanområdet da noen få grunneiere har trukket ut sitt areal.

Bestandsplanområdet består av varierte typer areal. Store skogkledte områder, myrområder og fjellområder. En betydelig del av arealet består av innmark.

3. Mål

3.1 Nasjonale målsetninger:

Forvaltning av hjortevilt skal ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjortevilressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

- Viltet og deres leveområder skal forvaltes i samsvar med naturmangfoldloven og slik at naturens produktivitet og artsrikdom bevares.
- Forvaltningen av hjortevilt skal ikke redusere naturens produktivitet og mangfold på kort eller lang sikt.
- Alle hjorteviltarter er bidrag til naturens mangfold når de opptrer i bestandsstørrelser som er tilpasset sine respektive leveområder.
- Lokal forankring skal sikre at lokale samfunnsinteresser som næring, rekreasjon, samferdsel og liknende blir lagt vekt på.
- Hensynet til biologisk mangfold og skogproduksjon/skogforyngelse er særlig aktuelt å vurdere i forhold til overbeiting. Hjortevilt er i stand til å påvirke vegetasjonen betydelig med mulighet for indirekte følger.
- Farer og ulemper i trafikken forårsaket av hjortevilt samt skader på jordbruk skal hensyntas.

3.2 Kommunale målsetninger:

Ibestad kommunes hovedmål for planperioden er å tilstrebe en opprinnelig bestandsstruktur og kondisjon, med et naturlig dødelighetsmønster. Ved helikoptertelling 7. februar 2023 ble det telt 102 elger på Rolla, noe som anses å være en betydelig høyere bestand enn hva man antar de respektive leveområdene er tilpasset.

Bestandstettheten er også langt over de regionale målene for Kyst-Troms og over anbefalingene etter beitetakseringen i 2012/2013, noe som medfører behov for reduksjon av bestanden. Dette er også ønskelig av hensyn til trafiksikkerhet.

En reduksjon av bestanden vil oppnås gjennom reduksjon av minstearealet og større kvoter, ved å tilstrebe en balansert kjønnsrate og ved å sikre at det tas ut tilstrekkelig antall ungdyr/kalv. Spesielt for Rolla må øksebestanden reduseres.

Delmål for Ibestad kommune:

- Innhente ny kunnskap
 - Beitetaksering i 2023/2024
 - Helikoptertelling vinter/vår 2025
- Forvalte elgstammen i sitt naturlige årsleveområde og sørge for effektiv jaktutøvelse.
 - Utarbeide bestandsplaner
- Reduksjon av elgstammen, tilpasset leveområde og beitegrunnlag.
 - Reduksjon av minstearealet fra og med jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i bestandsplanperioden.
 - Tilstrebe balansert kjønnsrate tilnærmet 1:1
- Redusere antall påkjørsler/trafikkulykker.
 - Reduksjon av minstearealet fra og med jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i bestandsplanperioden.
- Øke slaktevekter på kalv til minimum 71kg for hannkalv og 66kg for hunnkalv.
 - Avskytingsstrategi med uttak av flere kalver, og spesielt små kalver.
 - Reduksjon av minstearealet fra og med jaktåret 2023 og fravik fra minsteareal for 1-2 år i bestandsplanperioden.
 - Skogskjøtsel for å forbedre elgbeite.
 - Tilstrebe balansert kjønnsrate på tilnærmet 1:1
 - Andel felte kalver og ungdyr skal i planperioden være på minimum 40%
- Tilstrebe naturlig kjønnssammensetning og en god reproduksjonsrate.
 - Sett ku pr okse 1,15 og skal ikke være høyere enn 1,3
 - Sett kalv pr ku holdes på 0,6-0,7
 - Sett kalv pr kalvku holdes på dagens nivå på 1,3
 - Andel felte okser skal i planperioden ikke overstige 40% og andel felte kyrs skal i planperioden ikke overstige 25%.

4. Rolla bestandsplanområde sine målsetninger.

4.1 Hovedmålsettingen for Rolla bestandsplanområde.

Bestandsplanområdet skal ha en sunn elgstimme som er bærekraftig i forhold til beitetilgang og biologisk mangfold. Bestanden skal holdes på et akseptabelt nivå slik at konflikter i forhold til landbruk og andre samfunnsinteresser er på et minimum. Avskytingen skal bidra til å redusere viltulykker på og langs veg. Innenfor disse rammene skal elgbestanden forvaltes til det beste for verdiskapningen i kommunen.

4.2 Delmål Rolla bestandsplansområde for planperioden 2023 – 2024.

For å oppnå hovedmålsettingen skal Rolla bestandsplanområde benytte de samme indekstall som de kommunale målsettingene har lagt opp til.

- Større uttag av kalv og ungdyr.
- Sett ku pr okse 1,15 og skal ikke være høyere enn 1,3
- Sett kalv 0,7
- Sett kalv pr kalvku holdes på minimum 1,3

5. Rapportering

Jaktfeltene i bestandsplanområdet er pålagt følgende:

- Før jaktstart leveres dokumentasjon for tilgang på godkjent ettersøkshund til Ibestad kommune.
- Ved skadeskyting og feilskyting SKAL Ibestad kommune og leder av bestandsplanstyret varsles.
- Levere fellingsrapport til Ibestad kommune innen 14 dager etter avsluttet jakt.
- Levere sett elg skjema og vektskjema til Ibestad kommune innen 14 dager etter avsluttet jakt.
- Følge eventuelle andre pålegg gitt av Ibestad kommune.
- Gi kommunen/viltnemda oversikt over det enkelte jaktfelts tildeling før elgjakta starter.
- Bestandsplanleder skal ha beskjed samme dag fra jaktfeltene om felte evt. påskutte dyr.
- Valdansvarlig skal umiddelbart orienteres om felling av dyr og hvor dyret er felt.

6. Bestandsdata

6.1 Resultat elgtelling 19.2.21

Område	KU	Okse	Ku m/1kalv	Ku m/2 kalver	Ukjent	Sum
Vik	3	2	3	1		14
Selset		2		1		5
Dyrstad		2				2
Bolla	2	1			1	4
Rollnes	3	3	1			8
Fugleberg					1	1
Hallevik						
Sørrollnes	2	1				3
Sør-Forså			1		1	3
Nord-Forså						
Skog og Breivoll	1	2	3	1		12
Sum	11	13	8	3	3	
Totalsum						52

6.2 Resultat elgtelling 03.02.23

Område	Ku	Okse	Ku m/1kalv	Ku m/2 kalver	Ukjent	Sum
Vik						0
Selset		1				1
Dyrstad	2	2	1			6
Bolla	5	18	3	2	2	37
Rollnes	8	18	5		1	37
Fugleberg		1			2	3
Hallevik						0
Sørrollnes	1				2	3
Sør-Forså		3				2
Nord-Forså	1					1
Skog og Breivoll	1	2	3		2	11
Sum	18	45	24	6	9	
Totalsum						102

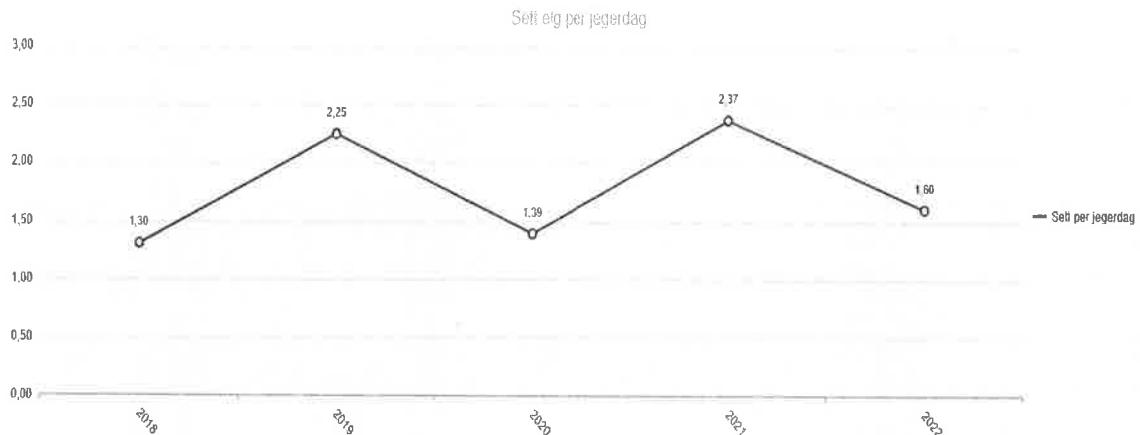
6.3 Felt elg/fellingsstatistikk

Felt elg i perioden 2018-2022. Forvaltning og felt elg i tråd med tildeling og kommunens mål.

År	Kalv				Ku				Okse				Sum totalt			
	Plan	Felt	% felt av plan	% av felt	Plan	Felt	% felt av plan	% av felt	Plan	Felt	% felt av plan	% av felt	Plan	Felt	% felt av plan	% av felt
2018	9	9	39,13 %	42,86 %	4	4	17,39 %	19,05 %	10	8	43,48 %	38,10 %	23	21	91,30 %	100,00 %
2019	8	13	33,33 %	52,00 %	6	4	25,00 %	16,00 %	10	8	41,67 %	32,00 %	24	25	104,17 %	100,00 %
2020	18	15	52,94 %	50,00 %	6	5	17,65 %	16,67 %	10	10	29,41 %	33,33 %	34	30	88,24 %	100,00 %
2021	13	13	43,33 %	44,83 %	8	7	26,67 %	24,14 %	10	9	33,33 %	31,03 %	30	29	96,67 %	100,00 %
2022	12	9	40,00 %	37,50 %	7	5	23,33 %	20,83 %	11	10	36,67 %	41,67 %	30	24	80,00 %	100,00 %

6.4 Sett elg

Sett elg i perioden 2018-2022. Noe avvik kan forekomme da det i 2018 kom ny instruks for sett og skutt. Denne har nok tatt noe tid å få «innarbeidet» rutiner for. Sett elg i perioden ligger i snitt over kommunens målsetting.

6.5 Bestandsutvikling

Bestandsutvikling perioden 2018-2022. Noe avvik kan forekomme da det i 2018 kom ny instruks for sett og skutt. Denne har nok tatt noe tid å få «innarbeidet» rutiner for. Snittet for sett elg per jegerdag er noe høyere enn kommunens målsetting.

Jaktår	Felt per jegerdag	Sett per jegerdag	Sett ku per okse	Sett kalv pr ku	Sett kalv per kalvku	Ku med kalv av kyr	Felt okse av sette	Felt ku av sette	Felt kalv av sette	Jegerdager
2018	0,083	1,3	1,65	0,5	1,28	39,26 %	9,76 %	2,96 %	13,24 %	253
2019	0,096	2,25	1,56	0,85	1,5	55,92 %	5,93 %	1,90 %	7,26 %	261
2020	0,063	1,39	1,86	0,45	1,24	36,36 %	6,02 %	1,62 %	10,79 %	476
2021	0,074	2,37	1,64	0,57	1,25	45,93 %	3,64 %	1,73 %	5,60 %	392
2022	0,052	1,6	1,12	0,44	1,12	36,27 %	3,95 %	1,76 %	7,26 %	460

7. Avskytingsplan

7.1 Årlig avskyting i planperioden

I henhold til ny forskrift er minstearealet på Rolla 2000 dekar, ref protokoll fra møte i viltnemda 20.02.2023 samt protokoll fra møte i formannskapet Ibestad kommune den 23.02.2023. Bestandsplanstyret foreslår at viltnemda fraviker minstearealet for planperioden på to år.

For Rolla er det totale arealet 87235 dekar. Med en fravikelse på minstearealet til 1500 dekar i 2023 og 2024 vil det gi 58 fellingstillatelser pr år, totalt 116 fellingstillatelser for årene 2023 og 2024.

Bestandsplanstyret har også laget en avskytingsplan pr vald/jaktfelt innenfor bestandsplanområdet, se under her.

Tildeling 2023 - 2024				1500	Dekar pr elg	
Elgvald	Areal da	Tildeling	Kalv/ungdyr	Ku	Okse	Sum
Bolla	9775	13				
Tildeling 2023			3	1	3	7
Tildeling 2024			2	1	3	6
Skog og Breivoll	14277	19				
Tildeling 2023			4	1	4	9
Tildeling 2024			4	2	4	10
Vik	6128	8				
Tildeling 2023			1	1	2	4
Tildeling 2024			2	1	1	4
Fugleberg	6845	9				
Tildeling 2023			2	1	2	5
Tildeling 2024			2		2	4
Brokheia Elgvald	12625	17				
Tildeling 2023			3	1	4	8
Tildeling 2024			4	2	3	9
Sørrollnes og Sørforså	16703	22				
Tildeling 2023			4	2	5	11
Tildeling 2024			5	2	4	11
Drangen	20989	28				
Tildeling 2023			6	3	5	14
Tildeling 2024			5	3	6	14
Sum	87235	116	47	21	48	116
Areal pr dyr (Rolløya)	1504					116
Kjønnsfordeling i prosent			40,5 %	18,1 %	41,4 %	

7.2 Rammer for årlig avskyting

- I henhold til ny forskrift er minstearealet på Rolla 2000 dekar, ref protokoll fra møte i viltnemda 20.02.2023 samt protokoll fra møte i formannskapet Ibestad kommune den 23.02.2023. Bestandsplanstyret foreslår at viltnemda fraviker minstearealet for planperioden på to år.
- Avskytningen av kalver og 1 1/2-åringar legges opp til totalt å bli minst 40 % av totalt felte elger. Kalv bør utgjøre minst 50 % av den totalt felte ungdyrkvoten i bestandsplanområdet.
- Beskatningen av kyr 2 1/2 år og eldre bør ikke overstige 20 % av felt kvote.
- Kalveførende ku skal ikke felles fra kalven.
- Ved endrede forutsetninger i forbindelse med avtalen, kan kommunen bestemme at avtalen skal revideres, etter å ha innhentet uttalelse fra grunneierne/jaktrettshaverne.
- Voksne dyr under 150 kg, regnes som ungdyr (1,5 år). Dette på grunn av at de da regnes som uproduktive / retur dyr som bør tas ut av bestanden for å holde en høy produktivitet.
- Kalv kan felles i stedet for ungdyr 1,5 åring og eldre ku, okse.
- Ungdyr 1,5 år kan felles i stedet for eldre ku, okse, og er i dette tilfellet kjønnsløs.
- Dersom det skytes feil dyr på ett av jaktfeltene, byttes det dyr eller kvote internt i planområdet. Dersom det ikke er flere dyr av den kategorien igjen i.h.h.t. Avskytningsplanen, må egen kvote justeres inneværende eller påfølgende år. Styret i planområdet har endelig avgjørelsesmyndighet dersom det blir nødvendig.
- Det er ikke tillatt for det enkelte vald i bestandsplanområdet å felle flere dyr enn det som er oppgitt i avskytingsplanen for det enkelte år. Det vil si at man ikke kan felle flere dyr enn oppgitt i avskytingsplanen et år for så å felle færre neste år.
- Bestandsplanstyret anmoder kommunen å tillate overføring av fellingsstillatelsjer mellom år på inntil 10%. Dersom kommunen tillater dette kan dyr som ikke er felt inneværende år overføres til neste år, men da ikke mer enn to dyr av tildelt kvote for det aktuelle året. Det må søkes driftsplanstyret om overføring av dyr, der styret tar stilling til det på bakgrunn av felte dyr og sett eg skjemaet for det aktuelle året.
- Et av jaktfeltene ferdig med sin jakt bør feltet disponeres av de øvrige feltene. Det for å øke sjansen for å ta ut tildelt kvote. Hvordan feltet skal disponeres må de øvrige jaktfeltene ta stilling til i samråd med driftsplanstyret.
- Det oppfordres til samarbeid mellom jaktfeltene utover jakta, med tanke på å få felt kvoten. Det må da gjøres skriftlig avtale mellom jaktfeltene, i samarbeid med valdansvarlige for de involverte jaktfelt.
- Hjorteviltforskriftene og viltloven skal BPO`en forholde seg til.

8. Tiltak i planperioden

Det skal årlig avholdes evalueringsmøte i bestandsplanstyret før og etter endt jakt. Møtet før jaktstart skal avholdes innen 10. september og møtet etter endt jakt skal avholdes innen 15. januar påfølgende år.

9. Revisjon/oppsigelse av bestandsplanen

Partene skal foreta en fortløpende vurdering av bestandssituasjonen i forhold til intensjonene i planen.

Ved for store avvik fra planlagt jaktuttak eller ved manglende rapportering, kan kommunen trekke godkjenningen av bestandsplanen tilbake.

Bestandsplanområdet tilstreber å nå målene i avskytningsplan og bestandsplan i løpet av perioden. Dersom partene ser at bestandssituasjonen endres kraftig i avtaleperioden kan partene i fellesskap komme fram til endret totaltildeling. Dersom en slik endring er aktuell må det søkes til kommunen om godkjenning av endring av bestandsplanen, og en slik endring er ikke gyldig før godkjenning fra kommunen foreligger.

10. Økonomi

Fellingsavgift, etter kommunens satser faktureres fra kommunen til hvert enkelt vald ved valdansvarlig. Hvert enkelt vald er ansvarlige for innbetaling. Ikke betalt fellingsavgift kan medføre eksklusjon fra bestandsplansområdet.

11. Søknad om godkjenning av bestandsplanen

Rolla Bestandsplanområde søker med dette tilbestad Kommune om godkjenning av foreliggende bestandsplan.

Harstad 25 april 2023

Bård-Thore Mikalsen
Leder Rolla Bestandsplanstyre

Arkivsak-dok. 23/00047-51
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang
Viltnemnda

Møtedato
06.06.2023

SØKNAD OM GODKJENNING AV BESTANDSPLAN PÅ ANDØRJA

Forslag til vedtak/innstilling:

Andørja bestandsplanområde ble godkjent av viltnemnda i Ibestad kommune i 2019.

Med hjemmel i Hjorteviltforskriften § 16 godkjenner viltnemnda i Ibestad kommune ny bestandsplan for Andørja bestandsplanområde 2023 – 2024.

Bestandsplanens målsetting og planlagt avskyting er i samsvar med og vil bidra til å nå de kommunale målsettingene for elgforvaltning i Ibestad 2023 - 2024.

Det tildeles totalt 86 fellingstillateler, hhv. 43 valgfri dyr i 2023 og 43 valgfrie dyr i 2024, jf. Hjorteviltforskriftens § 18 annet ledd.

Dette fordeler seg på følgende måte:

- 36 dyr Heia storvald (18 dyr i 2023 og 18 dyr i 2024)
- 50 dyr Andørja storvald (25 dyr i 2023 og 25 dyr i 2024)

Ubenyttet fellingstillatelse på 4 dyr kan overføres fra ett planår til neste, dvs. fra 2023 til 2024. Tilsvarende kan det godtas ei overbeskatning med 4 dyr i 2023 som må fratrekkes kommende års kvote i 2024, jfr. Hjorteviltforskriften § 16 annet ledd.

På grunn av altfor stor elgstamme ift. beitegrunnlaget (jf. helikoptertelling våren 2023 og tidl. beitetakseringer), samt økende antall påkjørsler og ettersøksoppdrag, foreslår jaktrettshaverne å fravike det godkjente minstearealet med 37,1 % for begge år i planperioden, ned til 2200 dekar.

Viltnemnda er enig i at minstearealet må fravikes for å oppnå de kommunale målsettingene og redusere elgstammen tilstrekkelig ift. beitegrunnlaget.

Minstearealet i planperioden blir 2200 dekar/dyr, et avvik ned fra minstearealet i Forskrift om adgang til jakt etter elg, Ibestad kommune, Troms og Finnmark, med 37,1 %. Fraviket godkjennes med hjemmel i Hjorteviltforskriftens § 7 på bakgrunn av bestandens utvikling.

Kommunen kan med hjemmel i Hjorteviltforskriftens § 16 tredje ledd trekke godkjenningen av bestandsplanen tilbake og tildele nye fellingsstillatelser dersom det blir vesentlig uforutsette endinger i bestanden eller ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, herunder avvik i forhold til årlig planlagt avskyting i antall, kjønn eller alder.

Vedlegg:

1. Bestandsplan for Andørja 2023 - 2024

Kort beskrivelse av saken

Et bestandsplanområde er to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg. Det må søkes om godkjenning til kommunen jf. Hjorteviltforskriftens § 13.

Vald eller bestandsplanområder som disponerer et tellende areal på minimum 20x minstearealet kan søke kommunen om godkjenning av en flerårig bestandsplan for elg, jf. Hjorteviltforskriftens § 15.

Fakta i saken (lovgrunnlag)

Hjorteviltforskriftens § 13 Søknad om bestandsplanområde for elg

Et bestandsplanområde består av to eller flere vald som samarbeider om å utarbeide bestandsplan for elg.

Bestandsplanområde må disponere et tellende areal på minimum 20 x minstearealet.

De enkelte valdene i bestandsplanområde beholder sine rettigheter som vald, og får tildelt sin del av fellingskvota, tilsvarende valdets tellende areal.

Valdene i et bestandsplanområde kan velge løsninger som gjør jakta mer fleksibel og effektiv ved å styre jakttrykket til ønskelige deler av bestandsplanområdet/bestemte vald gjennom vedtekter eller skriftlig fellesjaktavtaler.

Bestandsplanområdet må ha en utforming som gjør at det er en hensiktsmessig enhet for bestandsforvaltning av vedkommende art.

Bestandsplanområdet skal oppnevne en representant som opptrer på vegne av bestandsplanområdet overfor kommunen.

Søknad om godkjenning av bestandsplanområde skal være signert av valdansvarlig representant for alle vald som inngår i bestandsplanområdet.

Hjorteviltforskriftens § 19 Fellesjaktavtaler for elg

For jakt i bestandsplanområder for elg kan fellingsstillatelser gitt til et vald, benyttes i andre vald i bestandsplanområdet i hele eller en nærmere angitt del av jaktperioden. Dette forutsetter skriftlig avtale som viser hvilke vald og hvilke perioder fellesjaktavtalen gjelder for.

Hjorteviltforskriftens § 15 Krav til bestandsplan for elg

Vald eller bestandsplanområder som disponerer et tellende areal på minimum 20 x minstearealet, kan søke kommunen om godkjenning av en flerårig bestandsplan (minimum 2 år og maksimum 5 år).

Bestandsplanen skal inneholde mål for bestandsutviklingen, i samsvar med kommunens mål.

Bestandsplanen skal også inneholde en plan for den årlige avskytingen i antall dyr, som et minimum fordelt på kategoriene kalv, voksne hunndyr og voksne hanndyr.

Planen skal beskrive hvordan ulike dyrekategorier i fellingskvota årlig fordeles på de enkelte valdene.

For å løse utfordringer med beiteskader og lignende problemstillinger, kan jaktrettshaverne foreslå å legge til grunn regelen om fravik fra det godkjente minstearealet for ett eller flere år i planperioden. Kommunen skal ved godkjenningen av bestandsplanen vurdere bruk av denne bestemmelsen.

Hjorteviltforskriftens § 16 Godkjenning av bestandsplan for elg

Kommunen skal vurdere om søknaden tilfredsstiller alle krav i § 15.

Videre skal kommunen påse at bestandsplanens mål og den planlagte avskytingen er i samsvar med de kommunale målene.

Tilsier situasjonen i kommunen at minstearealet bør fravikes for hele den omsøkte planperioden, må kommunen vurdere en endring av minstearealet i stedet for å benytte § 7 over lang tid.

Hjorteviltforskriftens § 7

Kommunen kan ved tildeling av fellingstillatelser fravike minstearealet for elg med inntil 50 %.

Fravik kan gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levevilkår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skade viltet volder eller andre ekstraordinære forhold.

Fravik fra minstearealet skal gjelde et bestemt geografisk område og for en bestemt tidsperiode, fortrinnsvis kun ett år.

Bestemmelsen er et tillegg til de ordinære virkemidlene for å regulere bestandsstørrelsen.

Vurdering

Andørja bestandsplanområde ble godkjent i 2019.

Bestandsplanområdet omfatter samtlige elgvold på Andørja. Dette bidrar til hensiktsmessig forvaltning av elgbestanden.

Iht. Forskrift om adgang til jakt etter elg, Ibestad kommune, Troms og Finnmark, er minstearealet på Andørja 3500 dekar.

Bestandsplanområdet har et tellende areal på 94.628 dekar. Arealet er godt innenfor kravet om 20 x minstearealet. På Andørja kreves det 70.000 dekar i tellende areal for å kunne danne bestandsplanområde.

Bestandsplanområdet har oppnevnt representant.

Bestandsplanen er signert av leder for Andørja bestandsplanområde.

Bestandsplanen inneholder tydelige målsettinger for bestandsplanområdet og rammer for årlig avskyting. Disse er i samsvar de kommunale målene for forvaltning av elg i Ibestad 2023 – 2024.

Mens de kommunale målene tilstreber en økning i slaktevekt på hannkalv til minimum 71 kg, og til 66 kg på hunnkalv, har bestandsplanen som mål at gjennomsnittlige slaktevekter på hannkalver ikke bør underskride 68 kilo. Ditto for hunnkalver er 64 kg. Dette anses som en ubetydelig forskjell i formuleringer som kan aksepteres.

De kommunale målene sier at antall felte kalver og ungdyr skal være minimum 40 %, med et tillatt avvik på inntil 5 %.

Iht. rammene for den årlige avskytingen i bestandsplanen, skal avskytingen av kalver/ungdyr bli minst 30 % av totalt antall felte elger. Kalv bør utgjøre minst 30 % av den totalt felte kvota. Dette er lavere enn i de kommunale målene.

Det er imidlertid spesifisert i avskytingsplanen at kalvekvoten skal utgjøre 36,3 % i begge år i planperioden, og dermed er bestandsplanen innenfor de kommunale målsettingene om minimum 40 % kalver/ungdyr og et tillatt avvik på 5 %.

På grunn av altfor stor elgstamme ift. beitegrunnlaget (jf. helikoptertelling våren 2023 og tidi. beitetakseringer), samt økende antall påkjørsler og ettersøksoppdrag, har jaktrettshaverne på Andørja i arbeidsmøte om de kommunale målene foreslått, å fravike det godkjente minstearealet med 37,1 % for begge år i planperioden, ned til 2200 dekar.

I bestandsplanen står det at Ibestad kommune allerede har vedtatt fravik fra minstearealet. Det er en misforståelse. Fravik fra minstearealet for ett eller flere år i bestandsplanperioden vurderes og avgjøres når søknad om bestandsplan behandles.

Viltnemnda er enig i foreslalte avskytingsplan og at minstearealet må fravikes med 37,1 % ned til 2200 dekar/dyr for å oppnå de kommunale målsettingene og redusere elgstammen tilstrekkelig ift. beitegrunnlaget.

Antall tildelinger i avskytingsplanen er kontrollert opp mot arealet.

Bestandsplanområdet har oppgitt et tellende areal på 94.628 dekar. Dette er korrigert til 94.608 dekar (Fornes er godkjent i 2019 med et tellende areal på 5167 dekar, ikke 5187 dekar som det står i planen). Den lille differansen har imidlertid ikke betydning for tildeling av fellingstillatelser, og det kan tildeles 86 dyr i planperioden, hhv. 43 i 2023 og 43 i 2024.

Følgende forhold skal alltid vurderes:

Helse og miljø (HMS og “tradisjonelle miljøspørsmål (eks. forurensning))

En reduksjon av elgstammen vil forhåpentligvis føre til færre påkjørsler.

Personell

En reduksjon av elgstammen vil forhåpentligvis føre til færre påkjørsler, og dermed færre utrykninger for kommunens ettersøkspersonell.

Økonomi

Kommunens utgifter til ettersøk kan bli redusert.

Videre kan bestandsplanen ha økonomisk betydning for jaktrettshavere og jegere, i form av både inntekter og kostnader forbundet med jakt, slakting og omsetting av kjøttet. Fellingsavgiftene for elg som betales inn til kommunen, utgjør i mange tilfeller kun en brøkdel av kostnadene forbundet med elgjakt (satsen er 580 kr for voksen dyr og 340 kr for kalv, jf. maks. satsene fastsatt av Miljødirektoratet). Øvrige kostnader er i større grad avhengig av vedtekten til det enkelte grunneierlaget, og en evt. justering er opp til grunneierne/jaktrettshaverne.

Samfunnsplan

Færre påkjørsler gir økt trafikksikkerhet.

Kommunedirektørens konklusjon

Innstillingen er at bestandsplanen godkjennes.

Andørja Bestandsplanområde

Avtaleparte:

Ibestad kommune
Andørja Bestandsplanområde

Bestandsplanperiode:

Bestandsplanen er utarbeidet for perioden: 2023 - 2024

Bestandsplanområde:

Bestandsplanområdet omfatter alle grunneierlagene på Andørja

NAVN	ANSVARLIG HEIA STORVALD:
Andørja Bestandsplanområde (AB)	Kristian Tollefsen
	ANSVARLIG ANDØRJA STORVALD:
Tellende elgareal	Mats Hamnli
94 628 (daa)	

Grunneierlag	Arealfordeling i daa. og %
Ytre Andørja	18 915 (20,0 %)
Indre Andørja	28 423 (30,0 %)
Kråkrø	6 336 (6,7 %)
Fornes	5 187 (5,5 %)
Klåpen/Årbostad/Jektevik	14 933 (15,8 %)
Straumen/Vasskaret	20 834 (22,0 %)
Sum	94 628 (100 %)

Bestandsplanområdet består av 2 storvald: A) Andørja storvald (omfatter grunneierlagene: Kråkrø, Ytre Andørja og Indre Andørja) og B) Heia storvald (omfatter grunneierlagene: Fornes, Klåpen/Årbostad/Jektevik og Straumen/Vasskaret). Andørja storvald disponerer 56,7 % av tellende areal mens Heia storvald disponerer resterende 43,3 % tellende areal.

Kontaktperson for AB:

Kristian Tollefse, Tordenskjoldsgate 10, 9404 Harstad. Tlf: 41559456, epost: kristian@nermark.no

Lovbestemmelser:

Den 15. februar 2012 trådte den nye hjorteviltforskriften i kraft. Dette medfører en del forandringer i forhold til måten hjorteviltet ble forvaltet på med basis i den gamle forskriften. Kommunen får gjennom den nye forskriften et overordna ansvar for å utarbeide kommunale mål for utviklingen av hjorteviltbestandene. Det er viktig å merke seg at de kommunale målsettingene skal være både målbare og etterprøvbar.

Områdebeskrivelse:

Andørja Bestandsplanområde (heretter: AB) omfatter nesten 100 % av all tilgjengelig elgmark på Andørja. Kun noen få helt marginale områder inngår ikke i jaktbart areal. Årsaken er at eierne har valgt å nekte elgjakt på sine eiendommer.

Bestandsplanområdet består av varierte naturtyper fra flate myrer til berglendte og bratte fjellsider. AB er også en betydelig andel dyrket mark innenfor sine grenser.

Mål

Hovedmål

Nasjonale målsettinger

- Elgbestanden skal stabiliseres innenfor et nivå som til enhver tid vurderes som bærekraftig.
- Elgbestanden skal ha en biologisk forsvarlig kjønns- og aldersstruktur og opprettholde sin naturlige genetiske variasjon.
- Elgbestanden skal ikke representer en trussel mot biologisk mangfold.
- Elgbestanden skal gi mest mulig stabil avkastning som grunnlag for en sunn økonomisk og rekreasjonsmessig utnytting.
- Forvaltningen av leveområdene gjennom annen arealbruk skal sikre elgens krav til kvalitet og både lokal og regional funksjonalitet i et langsigkt tidsperspektiv.
- Elgens helsetilstand skal opprettholdes på et høyt nivå.
- Det skal tilrettelegges for en effektiv beskatning av høy kvalitet, som både gir et godt tilbud av elgjakt til befolkningen og som minimaliserer konfliktene med andre brukere av jaktområdene.

De nasjonale målsettingene skal danne grunnlag for kommunens målsetting og bestandsplanområdets målsettinger.

Ibestad kommunes målsettinger

Naturdata AS utarbeidet i 2018 en rapport med tittelen: «Vurdering av elgbestandene i Troms 1990-2017». Troms fylke ble i rapporten inndelt i 3 regioner, henholdsvis Kyst-Troms (Tromsø, Harstad, Kvæfjord, Skånland, Ibestad, Gratangen, Tranøy, Torsken, Berg, Karlsøy samt Senja-delen av Lenvik), Midt-Troms og Nord-Troms.

I 2014 ble Kyst-Troms anbefalt en reduksjon av bestanden på 15-20 % før jakta. Bestanden ble forsøkt redusert tilsvarende, men har så fortsatt å øke fra 2015. Med fylkeskommunens mål om en reduksjon bør jaktuttaket fortsatt holdes høyt, og det anbefales en videre reduksjon på 10-15%. Et kortsiktig mål er et jaktuttak i 2022 på 660 dyr og et langsiktig fellingsresultatmål på 500 dyr i 2028. Parameteret «Sett elg pr. jegerdag» skulle reduseres fra 0,62 i 2014-2017 til 0,55 i 2022 og 0,50 i 2028. Samtidig skulle følgende slaktevekter holdes til grunn: hannkalv 68 kg i 2014-17 til 70 kg i 2028, hunnkalv 64 kg i 2010-17 til 67kg i 2028, halvannet års okse 141 kg i 2014-17 til 144kg i 2028 og halvannet års ku 136 kg i 2014-17 til 140kg i 2028.

Videre er det vinteren 2023 er det gjennomført helikoptertelling av elg i Ibestad Kommune. Denne tellingen viste 88 dyr + ca 10% i antatt ikke talte dyr, altså nærmere 100 vinterbeitende elg på Andørja. Basert på tidligere utført beitetaksering (juni 2012) som anslår en potensiell bæreevne på ca 48 vinterbeitende elg, kan man konkludere med at vinterstammen er for stor ifht potensiell bæreevne.

Ibestad kommune har vinteren 2023 vedtatt ny forvaltningsplan for elg for perioden 2023-2024, denne bestandplanen baserer seg på nevnte forvaltningsplan.

Andørja Bestandsplanområdes målsettinger

Andørja har avsluttet sin første bestandsplan for perioden 2019-2021 med utelukkede positive erfaringer. Jakta 2022 ble gjennomført som en videreføring av bestandplan for 2019-2021, men med redusert minsteareal og dermed økt kvote. Dette pga observasjoner vhja sett elg-skjema og en tydelig økning i elgstammen.

De to storvaldene, Andørja Storvald og Heia Storvald melder om en positiv effekt av å ha bestandplan både ifht samarbeid om jakt og felles forståelse for elgforvaltningen. Det søkes derfor om ny bestandplan for årene 2023-2024. I tråd med forvaltningsplan til Ibestad Kommune er det nødvendig med en ny revisjon av bestandplanen i 2024 når man har fått vurdert de foregående 2 års utvikling av elgstammen på Andørja. Man kan da ta stilling til om avskyting bør økes, fastholdes eller senkes for på den måten etterstrebe å nå de overordnede mål for forvaltningen. Slik situasjonen er i dag (ref helikoptertelling og beitetaksering) er det klart at det bør gjennomføres en betydelig økning i avskyting for å få ned elgstammen til et antatt bærekraftig nivå.

Vi ønsker ikke for hard avskyting i starten av perioden, dette for å unngå for hard beskatning av elgstammen før man får oversikt over effekten av avskytingen. AB mener man med denne planen har mulighet til å justere seg inn til en bærekraftig avskytningsplan for elgstammen. Likevel må man ta inn over seg resultatene fra «sett elg»-statistikken de foregående år samt helikoptertellingen gjennomført februar 2023. AB mener man har gjort dette ved å øke årlig avskyting med ca 60% ifht foregående år.

ABs målsettinger i planperioden 2023 – 2024

- Videreføre et godt internt samarbeid mellom valdene.
- Øke avskyting for på den måten øke å redusere elgstammen.
- Åpne for at valdene kan hjelpe hverandre i situasjoner der valdene hver for seg har problemer med å felle spesifikke dyr. Målsettingen er at fellingsresultatet etter endt planperiode, er oppfylt i forhold til opprinnelig fellingsplan. Dette fordrejer samarbeid og en gjensidig enighet mellom jaktlederne på forhånd.
- Årlige vurderinger av elgstammen basert på «sett-elg»-skjema, hvor en i samråd med Viltnemda i Ibestad kommune i tillegg vurderer hvorvidt en reduksjon eller økning i avskyting vil bidra til bærekraftig forvaltning av elgstammen.

Delmål for bestandsplanområdet 2023 – 2024.

- Elgtettheten uttrykt som sett elg pr. jegerdagsverk, bør vise en tydelig reduksjon ifht dagens nivå på 2,57 (snitt 2019-2022). Den langsiktige målsetningen (2028) er 0,50, men denne målsetningen bør tilnærmes gradvis for å unngå for hard avskyting og for stor belastning på jegerne.
- Helikoptertelling viser en vinterstamme langt over det som er anbefalt i rapport fra beitetaksering utført i 2012 (48 dyr). Dette betyr at avskyting må økes betydelig, og utover det som normalt ville vært praksis.
- Grundig evaluering etter hver jaktsesong for å vurdere evt økning eller reduksjon i avskyting.
- Sett ku pr. okse bør ligge i området 1,0-1,2 etter 2 år.
- Gjennomsnittlige slaktevekter av oksekalver bør ikke underskride 68 kilo. Ditto for hunnkalver er 64 kg.

Det er vanskelig for jegerne å kunne påvirke dette delmålet under praktisk jakt. Generelt er det vanskeligere å felle kalv, noe som igjen betyr at jegerne kan ikke sortere ut store kalver og la små kalver få leve videre – kanskje bortsett fra kalver som åpenbart er godt under 50 kg. I praksis vil alle normale kalver som presenterer seg for skudd, bli felt helt til kalvekvota er fylt.

- Andel felte okser skal ikke overstige 40% i planperioden
- Andel felte kyr skal ikke overstige 25% i planperioden

Rapportering

Følgende rapportering er pålagt valdet:

1. Gi kommunen v/viltorganet/viltnemnda bevitnelse på godkjent elghund.
2. Ved utøvelse av jakt som medfører skadeskyting/feilskyting, skal kommunen kontaktes.
3. Fellingsrapport fra jaktlaget til kommunen innen 14 dager etter jakttidas slutt.
4. Sett elg skjema og vektskjema fra hvert enkelt jaktag til kommunen etter jakta.
5. Innlevering av kjever og eventuelt andre organer som foreskrevet fra kommunen.

Bestandsdata

1. Fellingsstatistikk

	År 2019		År 2020		År 2021		År 2022		Sum	
	ant	%	ant	%	ant	%	ant	%	ant	%
Kukalv	2	9,6	3	14,3	6	26,1	5	18,5	16	17,4
Oksekalv	7	33,3	6	28,5	4	17,4	5	18,5	22	23,9
Ku 1 1/2år	3	14,3	1	4,8	2	8,7	4	14,8	10	10,8
Okse 1 1/2 år	1	4,8	0	0	1	4,4	2	7,4	4	4,3
Eldre ku	2	9,5	4	19,1	2	8,7	5	18,4	13	14,1
Eldre okse	6	28,5	7	33,3	8	34,7	8	29,6	29	31,5
Felt sum	21		21		23		29*		94*	
Tildelt	21		21		23		27*		92*	
Fellings%		100		100		100		107,3*	100	102*

*I 2023 ble 2 dyr ble kassert pga sykdom/skade og nye tildelt.

2. Bestandsutvikling 2019-2022

	ÅR				Gjennomsnitt
	2019	2020	2021	2022	
Antall jegerdager	326	354	300	272	313
Felt per jegerdag	0,064	0,059	0,077	0,107	0,077
Sett elg pr. jegerdag	1,78	2,56	3,10	2,84	2,57
Kalv pr. kalvku	1,62	1,43	1,36	1,37	1,45
Kalv pr. ku	0,90	0,74	0,92	0,58	0,79
Kalvku i % av alle kyr	55,75	51,48	67,52	42,15	54,22
Ku pr okse	0,87	0,80	0,79	0,87	0,83

Avskytningsplan

Alle tildelinger av dyr til AB, skal være i form av valgfrie dyr. Antall tildelinger fastsettes av kommunen i samarbeid med AB. Ibestad kommune har vedtatt senking av minsteareal til 2200 dekar. Tellende areal på Andørja er satt til 94 628 dekar. Forholdet mellom tellende areal og minstearealet gir en årlig tildeling på 43 dyr. Videre vil en arealbasert fordeling mellom øyas 2 storvald resultere i 25 dyr til Andørja storvald og 18 dyr til Heia storvald.

Årlig avskytning i planperioden

ÅR	Antall dyr
2023	43
2024	43
Sum	86

Rammer for årlig avskytning

Det prioriteres å øke avskytning av kyr i et forsøk på å stagnere og til slutt redusere utviklingen i elgbestanden. Skal elgstammen bremses og reduseres er man avhengig av å redusere antallet produksjonsdyr, herunder kyr. Effekten av dette må evalueres etter hver jaktsesong.

1. Avskytningen av kalver/ungdyr legges opp til å bli minst 30 % av totalt felte elger. Kalv bør utgjøre minst 30 % av den totalt felte kvote i bestandsplanområdet.
2. Beskatningen av kyr skal utgjøre maks 25 % av felt kvote for å oppnå en bestandsreduksjon. Dette måltallet vurderes fra år til år på evaluering etter jakta.
3. Kalveførende ku må ikke felles fra kalven. Dersom ku ved et uhell felles, må også kalven felles så fremt det er ledig kvote.
4. Felling av hanndyr må ikke overstige 40 % av felte dyr i avtaleperioden. Det antas at en reduksjon i avskyting av okse i perioden er sannsynlig dersom det blir økning av avskyting av ku. Dette avhenger av evaluering i etterkant av hver jaktsesong.
5. Ved endrede forutsetninger i forbindelse med avtalen, kan kommunen bestemme at avtalen skal revideres, etter å ha innhentet uttalelse fra grunneierne/jaktrettshaverne innenfor AB.
6. AB må aktivt overvåke bestanden og selvstendig redusere jaktkvota dersom bestanden viser klare tendenser til kraftig tilbakegang eller endring i sammensetning av .

Årlig kvotetildeling

	Årlig Kvote-tildeling	2023 Årskalv	2023 Ku 1 ½ år ++	2023 Okse 1 ½ år ++	2024 Årskalv	2024 Ku 1 ½ år ++	2024 Okse 1 ½ år ++
Heia storvald	18 (x2)	7	4	7	7	4	7
Andørja storvald	25(x2)	9	6	10	9	6	10
Fordeling i %		36,3%	23,2%	39,5%	36,3%	23,2%	39,5%

Tiltak i planperioden

Skape gode beiter ved å:

1. Ikke rydde bjørk, selje, vier, osp, rogn og einer annet enn der de er i direkte konflikt med produksjon av tradisjonelle treslag i skogbruket.
2. Toppkappe furu, selje og bjørk som skal reguleres bort.
3. Sett igjen kantvegetasjon mot myrer, vassdrag og lite trafikkerte veier.
4. Gi sluttavvirkningen mest mulig mosaikkpreg som ivaretar skjul i tillegg til stor beiteproduksjon i kantsoner. De naturlige terrenghformasjonene bør utnyttes ved gjennomføring av dette tiltaket.
5. Det skal ikke forekomme skogsprøyting i vinterbeiteområder for elg.
6. Jaktfeltene beitetakseres.

Utøve effektiv jakt ved å:

1. Arbeide for at hvert jaktag har godkjent ettersøkshund for elg.
2. Utøve internt oppsyn for blant annet å oppnå intensjonene i bestandsplanen inklusiv plan for årlig avskytnings.

Revisjon/oppsigelse av bestandsplanen

Kommunen kan allerede etter 1. avtaleår vurdere om intensjonen i bestandsplanen er oppfylt, inkludert årlig avskytnings og rammer for avskytnings. Kommunen kan da si opp avtalen dersom det er vesentlige avvik fra planen. Ved vesentlige uforutsette endringer i bestanden i området i løpet av planperioden, kan kommunen også vedta å trekke godkjenningen tilbake og tildele ny fellingstillatelse.

Dersom avtalen ikke er oppfylt etter avtaleperioden, kan det ikke regnes med fornyelse.

Ved oppsigelse av avtalen, vil elgtildelingen for bestandsplanområdet bli gjort etter hjorteviltforskriftens § 21, såkalt målrettet avskyting ved at kvoten tildeles som følger:

- kalv (1/2 år), voksne hunndyr (1 1/2 år og eldre) og voksne hanndyr (1 ½ år og eldre)

Ved direkte misbruk av avtalen, vil bestandsplanområdet få tildelt kvoten slik at forutsetningene og intensjonene i bestandsplanen blir oppfylt.

Søknad om godkjenning av bestandsplanen

Andørja Bestandsplanområde søker med dette Ibestad kommune om godkjenning av foreliggende bestandsplan.

Andørja 25.april 2023

Kristian TollefSEN
Leder Andørja Bestandplan

Kommunens behandling av bestandsplanen

Bestandsplan fra:

Bestandsplanområde: **Andørja Bestandsplanområde**

for perioden: **2023 - 2024**

Godkjennes /godkjennes ikke

Hamnvik

Dato

.....
Viltansvarlig Ibestad kommune

Arkivsak-dok. 23/00007-47
Saksbehandler Laura Bunse

Saksgang Møtedato
Viltnevnda 06.06.2023

REFERATSAK - HØRING PÅ ENDRING AV FORSKRIFT OM UTØVELSE AV JAKT, FELLING OG FANGST KA. 9 FANGST

Forslag til vedtak/innstilling: Viltnevnda tar saken til orientering.

Vedlegg:

1. Høringsbrev
2. Endringsforslag

Kort beskrivelse av saken

For å sikre ivaretakelsen av dyrevelferd foreslår Miljødirektoratet endringer i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kapittel 9 om fangst. Endringene omfatter hvilke feller som er tillatte, bruken av disse og tilsynshyppighet.

Fakta i saken

Se vedlagte høringsdokumenter.

Vurdering

Viltforvaltninga i Ibestad kommune er positiv til de foreslalte endringene.

Viltforvaltninga ser ikke behov for å sende inn høringsuttalelse.

Miljø-
direktoratet

Ibestad kommune
Kommunehuset
9450 Hamnvik

Trondheim, 25.04.2023

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2023/4989

Saksbehandler:
Kai Børge Amdal

Høring på endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kap. 9 fangst

Innledning

Fangst var tidligere den dominerende høstingsmåten. I dag høstes det aller meste av vilt med skytevåpen. Likevel er fangsten fremdeles en viktig høstingsform for en del viltarter, og riktig utført er fangst av vilt mer effektivt enn bruk av skytevåpen. Dette fordi mange av de artene det drives fangst på er aktive i deler av døgnet der det ikke er mulig å jakte på dem med skytevåpen. Fangst er et viktig virkemiddel for å regulere bestanden av bl.a. mink. Fangst har i dag liten betydning som næring i Norge, men kan unntaksvis være en biinntekt for noen få.

Bakgrunnen for denne høringen er at vi de senere årene har sett at det har vært benyttet feller som ikke har hatt tilstrekkelig slagkraft, ikke har vært brukt riktig, eller har vært plassert slik at husdyr har blitt skadet eller avlivet i feller. Fellefangst som utøves feil kan medføre dårlig dyrevelferd, og vil også gi jakt og fangst et dårlig omdømme. Det er derfor viktig at vi har et regelverk som tydeliggjør hvilke feller som er egnet til formålet. Det er i gjeldende regelverk ikke et generelt krav til at det skal benyttes feller som er godkjente til de enkelte viltarter som er målet for fangsten. Dette gjelder spesielt for feller som avliver viltet, der det kun er virkemåten som er beskrevet. Gjennom å tydeliggjøre hvilke feller som er tillatte til de ulike fangstbare viltarter, vil en bedre sikre at det er feller som er egnet til formålet som benyttes. Det er også viktig å ha et klart regelverk rundt bruken og plasseringen av fellene for å unngå at andre viltarter, husdyr eller mennesker løser ut fellene og skades i dem.

Begreper

Feller har i gjeldende regelverk ulike navn og betegnelser ut fra funksjonsmåte. Dette er slagfeller, båser, hegner og bur. I høringen foreslås det kun å tillate bruk av feller som er oppført i en liste over feller som er godkjent til fangst. Vi vil da ikke ha det samme behovet for å benytte alle disse begrepene på feller, og i forslaget til forskrift brukes derfor begrepet feller som en samlebetegnelse. Det skiller imidlertid mellom feller som avliver viltet og feller som fanger viltet levende, og i tillegg vil fangstbur behandles særskilt.

Bernkonvensjonen

Bernkonvensjonen ble vedtatt av Europarådet 19. september 1979. Konvensjonen ble ratifisert av Norge 27. mai 1986, og trådte i kraft for Norge 1. september 1986. Konvensjonens formål er

først og fremst å verne truede og sårbare arter mot overutnyttelse, men også å verne artene og deres naturlige leveområder mot andre trusler. Videre er det et formål å fremme regionalt samarbeid om slikt vern.

Bernkonvensjonen har i vedlegg IX flere forbud som direkte og indirekte har betydning for fangst. Det er et forbud mot bruk av snarer til både pattedyr og fugler. Det er imidlertid et unntak for bruk av snare til ryper nord for 58. breddegrad. Det er ikke tillatt med feller som ikke er selektive i fangsten og feller som har storskala fangst. Det er også forbudt å benytte levende dyr eller fugler som åte i fellene, og det er ikke tillatt å benytte lydavspillinger til lokking.

Internasjonalt regelverk

Det er utarbeidet egne standarder for feller som avliver viltet (ISO 10990-4 1999), og for feller som fanger viltet levende (ISO 10990-5 1999). Disse standardene stiller krav til fellenes effektivitet. Det finnes i dag en egen standard for fangst som bygger på disse ISO-standardene, International humane trapping standards (IHTS). Med IHTS som et grunnlag er det inngått en gjensidig avtale mellom EU og Canada om at denne standarden skal følges. Avtalen ble signert i 1991, og utvidet med Russland i 1998. Det er også inngått en tilsvarende avtale mellom EU og USA. Disse avtalene skal sikre at fangst utøves på en human og sikker måte, med feller som er testet og funnet egnet til formålet. Gjennom at godkjenningen av fellene følger felles kriterier vil en godkjent felle kunne benyttes i alle avtalelandene.

Av de nordiske landene er det kun Sverige som har fått på plass en egen godkjenningsordning for feller. Denne godkjenningsordningen gjelder ikke bare feller til fangst i jaktsammenheng, men også feller til f.eks. rotter og mus. Ordningen bygger på standardene for IHTS og omfatter både feller som avliver viltet og feller som fanger viltet levende. På 80-tallet gjennomførte Naturvårdsverket og Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) tester av en rekke feller. Testene ble utført både på dyr i fangenskap og under praktisk bruk. Testene resulterte i en liste over feller godkjente for bruk i Sverige.

Flere av landene som er tilknyttet IHTS-samarbeidet har utarbeidet gode lister over hvilke feller som er godkjente.

Gjeldende regelverk i Norge

Dyrevelferdsloven har bestemmelser som regulerer håndtering av dyr, avliving, og jakt og fangst. I § 3, om behandling av dyr, fremgår det at dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. I § 8 står det at utstyr skal være egnet til å ivareta dyrevelferden, og at nytt utstyr skal være utprøvd og funnet egnet. I § 12 om avliving står det at avlivingen skal skje på en dyrevelferdsmessig forsvarlig måte. Den samme ordlyden benyttes i § 20 om jakt og fangst, som gir hjemmel til å fastsette forskrifter. Foreløpig er ikke denne brukt som hjemmel for alminnelige forskrifter om jakt og fangst av viltlevende landdyr.

Viltloven § 19 om human jakt, slår fast at jakt og fangst skal utøves på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødige lidelser og slik at det ikke oppstår fare for mennesker eller husdyr eller skade på eiendom. Høyesterett har i Rt. 2003 s.104 slått fast at bestemmelsen også omfatter tilfeller der viltet utsettes for fare for unødige lidelser.

Viltloven § 27 gir grunneier enerett til jakt og fangst på sin eiendom. Fangst krever derfor, på lik linje med jakt, tillatelse fra grunneier.

Når kamera brukes til overvåking av feller må disse plasseres slik at de ikke er i strid med regler om overvåkning. Ifølge Datatilsynets veileder om kameraovervåking, <https://www.datatilsynet.no/personvern-pa-ulike-områder/overvaking-og-sporing/kameraovervaking/>, er det tillatt å benytte viltkamera så lenge hensikten utelukkende er å ta bilder av dyr, og dersom det blir truffet effektive tiltak for å unngå at det blir tatt bilder av mennesker. Det krever grunneiers tillatelse å sette opp kamera.

Bruk av åte reguleres av forskrift om utlegging av åte og føring av vilt. Åter som benyttes i feller reguleres også av denne forskriften.

Hva som kan benyttes som åter reguleres av forskrift om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (animaliebiproduktforskriften).

Innfanging for vitenskapelige eller andre særlige formål berøres ikke av denne høringen, men reguleres av forskrift om skadefelling, dødt vilt og bruk av vilt i oppdrett, forskning og dyrepark (viltforskriften).

Fangst er regulert i forskrift 22. mars 2002 nr. 313 om utøvelse av jakt, felling og fangst. Forskriften skiller på feller som fanger viltet levende, og feller som avliver viltet. For feller som fanger viltet levende er det fire navngitte båsfeller som er godkjente. I tillegg kan det benyttes feller som er konstruerte og virker på samme måte som de fire navngitte fellene. Det finnes egne typetegninger av disse fellene, og det er i tillegg beskrevet hvilke materialer som skal benyttes på innsiden av fellene. Dagens regelverk for bruk av feller som fanger viltet levende har klare føringer til materialvalg, utforming og tilsyn for å hindre at viltet utsettes for unødige lidelser. Dette gjelder uavhengig av hvilke arter fangsten rettes mot. Feller som fanger viltet levende er tillatt benyttet til fangst på grevling, rødrev, mårhund, vaskebjørn, villsvin, gaupe og jerv. Det er for de ulike artene navngitte felletyper som er tillatt brukt, og det er beskrevet hvilke materialer som kan benyttes i disse fellene. Bås til gaupe og jerv skal i tillegg godkjennes av statsforvalteren etter egen instruks, noe som gir en god kvalitetskontroll.

Fangstbur er tillatt kun til enkelte arter, uten at det er satt ytterligere krav til hvordan disse fangstburene skal være utformet, og hvordan de skal fungere.

For slagfeller er det i gjeldende regelverk ikke noen liste over hvilke felletyper som er godkjente for de ulike artene. For slagfeller er det kun angitt at de skal ha tilstrekkelig slagkraft og at slagmekanismen skal slå ovenfra og ned mot dyrets nakke eller kranium. Forskriftens kommentarer setter også noen krav til feller, uten at dette er tydelig i selve forskriftsteksten. Ut over dette handler kommentarene rundt slagfeller bare om hvordan de skal plasseres for å unngå fare for mennesker og husdyr.

Liste over godkjente feller

Det foreslås å lage en liste over alle typer feller som er tillatt brukt til fangst. En slik liste vil sikre at de fellene som benyttes er testet og funnet egnet til formålet. Dette vil være med på å sikre human fangst, samtidig som den gir god veiledning for de som selger feller, utøver fangst og de

som kontrollerer fangsten. En slik liste vil basere seg på allerede godkjente feller etter IHTS, og feller som Miljødirektoratet godkjener med bakgrunn i andre tester.

Flere av de fellene som er benyttet til fangst, etter dagens regelverk, er godt utprøvd i praktisk fangst, og det er ingen indikasjoner på at disse ikke fungerer på en sikker og god måte. De fellene som er tillatt til fangst av gaupe er de samme som benyttes til grevling, rødrev, mårhund og vaskebjørn. Dette er feller som jegerne kjenner godt og som over tid har vist seg å fungere godt. Fellene er svenske modeller og er konstruerte ut fra svenske krav, noe som gjør at to av dem må bygges om for å fylle våre krav til materialer. Statsforvalterne har gått gjennom hvor mange gaupebåser som er aktive, og hvilke felletyper som blir benyttet i hvert enkelt fylke. Fangst av gaupe er ikke en effektiv metode i kvotejakta, og det er derfor ikke et stort antall feller som er aktive. Samtlige av fellene som er omsøkt og godkjent er av typen Värmlandsk tunelfelle. Årsaken til dette er nok at det er denne modellen som er best egnet til fangst av gaupe. Gaup er sky og vil i liten grad gå inn i en felle om den ikke kan se gjennom den. Miljødirektoratet foreslår derfor å fjerne Nyåkersfella, Smålandsk revefelle og Østermalmafella fra lista over tillatte gaupefeller siden disse ikke benyttes i dag, og kun tillate Värmlandsk tunelfelle og jervbås.

Fellen som benyttes til jerv er en egen modell som ble utviklet av Direktoratet for naturforvaltning med bakgrunn i erfaringer med tidligere fellemodeller. Ved fangst av gaupe og jerv skal fellene godkjennes av statsforvalteren før fangsten starter, og fangst skal kontrolleres av Statens naturoppsyn. Dette gjør at en har kontroll med at de fellene som benyttes fungerer på en god måte.

Det er noen slagfeller som produseres i Norge, og som ikke har vært testet i henhold til ISO 10990-4 eller IHTS. De to vanligste fellene med kjent produsent er Aasbøfella og Syningfella. Det ble over to fangstsesonger gjennomført et forsøk for å teste disse fellene. I forsøket ble det plassert ut feller av begge modeller under ordinær fangst i jaktårene 2020/2021 og 2021/2022. Sammen med fellene ble det plassert viltkamera med videofunksjon for å filme måren i det den gikk i fella. Håpet var da at film av fangstøyeblikket og en obduksjon av fangsten, gjennomført av Veterinærinstituttet, ville gi svar på hvor effektiv fella var med tanke på avliving av viltet. Dette var en metodikk som viste seg å være utfordrende, og det ga ikke tilstrekkelig svar. Få dyr ble fanget under overvåkingen, og i tillegg var det vanskelig å få de nødvendige bildene av fangsten. Summen av dette gjorde at vi ikke fikk nødvendige data for å kunne si noe om fellenes funksjon og effektivitet. Miljødirektoratet ba derfor Universitetet i Tromsø om å gjennomføre en teknisk test av disse fellene der opprettskraft, utløsningskraft, slagkraft og treffpunkt ble målt. Resultatene fra testen ble vurdert opp mot allerede godkjente feller fra Sverige, og de viser at fellene har god funksjon og effektivitet. Disse to fellene legges derfor til lista over tillatt feller der Aasbøfella blir godkjent for mår, og Syningfella for mår og mink.

Det finnes også noen få slagfeller som ikke har kjent produsent, men som produseres av fangstpersonene selv. En utfordring med disse fellene er at det ikke er enkelt å følge opp om de tilfredsstiller kravene. Den samme fella, produsert av to ulike fangstpersoner, kan ha veldig ulik slagkraft og ulikt treffpunkt. Disse felletypene er derfor ikke tatt inn på lista over godkjente feller. Av den samme grunnen er det også enkelte feller på den svenske lista som ikke er tatt inn i lista over godkjente feller. Dette er feller som ikke produseres i dag og som det derfor er vanskelig å kontrollere kvaliteten på.

De tillatte fellene presenteres som en liste i et vedlegg til forskriften. I dette vedlegget vil det også fremgå andre krav som stilles til de ulike felletypene.

Forslag til endring

For å sikre ivaretakelsen av dyrevelferd foreslår Miljødirektoratet følgende endringer i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst kapittel 9 om fangst. Endringene omfatter hvilke feller som er tillatte, bruken av disse og tilsynshyppighet.

Grunnprinsipper for fangst

Fangst skal utøves på en måte som er human og effektiv, og som ikke utsetter viltet for unødig lidelse. Det foreslås en innledende bestemmelse som fastsetter noen grunnprinsipper for utøvelse av fangst som vil tydeliggjøre dette.

Forslag til ny § 30 Bruk av fangstredskaper

Den som utøver fangst plikter å innrette fangsten slik at den bare retter seg mot de viltarter som redskapet er tillatt for, jf. § 31.

Feller skal ikke plasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr.

Det er ikke tillatt å bruke levende dyr eller lydavspillinger for å lokke viltet inn i fangstredskaper.

Arter

Det er i denne revisjonen ikke foreslått å gjøre endringer i hvilke arter det kan drives fangst på. Hvilke arter det tillates fangst på vil fremgå av Vedlegg 1, og Miljødirektoratet foreslår derfor å oppheve dagens § 30. Arter det kan drives fangst på.

Fangstredskaper

Miljødirektoratet foreslår å kun tillate feller som står oppført på liste over godkjente feller i eget vedlegg i forskriften. Her listes hvilke fellemodeller som er tillatte for de ulike artene. Vedlegget vil også inneholde hvilke krav som stilles til bruk av fellene. Dette gjør at det vil bli et mer tydelig regelverk å forholde seg til, i tillegg til at vi sikrer at det benyttes feller som er godt egnet til fangst av de enkelte viltarter.

I gjeldende regelverk er det tillatt å benytte fallstokk, fallem og flak. Dette er gamle felletyper som tidligere ble mye benyttet. Fallstokk er en trestokk som plasseres slik at den faller over byttet. Disse ble laget av trestokker som ble funnet på plassen. Flak er flate steiner som gildres og skal falle over byttet når en utløserpinne berøres. Fallem fungerer på samme måte som flak, men er da en trelem som tynges av stein. Dette er feller som, brukt riktig, er veldig effektive. Samtidig er det vanskelig å sette tydelige krav til slike feller når det gjelder treffpunkt og slagkraft. Det foreslås derfor å ikke ta inn disse fellene på lista over godkjente feller.

Direktoratet foreslår å videreføre kravet om at bruk av felle til gaupe og jerv krever tillatelse fra statsforvalter etter søknad. Denne tillatelsen skal utformes etter fastsatt instruks som er et eget vedlegg i forskriften. Det foreslås at tillatelsen kan gis for inntil 5 år av gangen for både gaupe og jerv. Dette vil gjøre at vi har bedre kontroll med hvilke feller som er aktive.

Forslag til ny § 31 Tillatte arter og fangstredskaper

Det er kun tillatt å drive fangst av de arter, og med de feller og krav som står oppført i vedlegg 1. Ved fangst av gaupe og jerv kreves i tillegg tillatelse fra statsforvalteren i samsvar med vedlegg 2.

Utplassering

Dagens regelverk har en generell regel om at fangstredskaper skal plasseres slik at de ikke medfører fare for mennesker eller husdyr. I tillegg er det et forbud mot bruk av levende lokkedyr, og et krav om at feller til bever skal plasseres under vann. Flere regler for utplassering av slagfeller står kun i veilederingen til gjeldende forskrift. Dette er bl.a. hvor høyt feller til mår skal henges, og at feller som avliver mår og mink skal monteres i kasser om de plasseres på bakken. Dette er viktige regler som bør forskriftsfestes for å gjøre dem mer tydelige og forpliktende.

Det foreslås å oppheve dagens § 32, og flytte innholdet til en innledende bestemmelse om fangst. Detaljene om plassering av feller i første ledd tredje punktum flyttes til vedlegg 1.

Merking og varsling

Feller som er utplassert skal være merket med brukerens navn og adresse og eventuelt telefonnummer. Det foreslås i høringen at telefonnummer skal være obligatorisk. Merkingen må være gjort slik at den er godt synlig uten at det er nødvendig å håndtere fellene. Kravet om merking gjelder alle utplasserte feller, uavhengig av om de er oppspente eller ikke, men gjelder ikke rypesnarer. Det er viktig at det er mulig å finne ut hvem som eier fangstredskapene, og hvordan en kan komme i kontakt med vedkommende. Dette gjelder både om det har skjedd noe med fellene, eller at det har skjedd et uhell ved bruken av dem. I tillegg vil det være enklere for grunneier å vite at det er personer med tillatelse som har plassert ut fellene.

Det er også viktig at det fortsatt gis en hjemmel til å fjerne fangstredskaper som ikke er merket i henhold til bestemmelserne. Umerkede feller kan fjernes av grunneier, eller en som opptrer på vegne av grunneier, politiet eller offentlig naturopsynsmyndighet. Offentlig oppsynsmyndighet vil være Statens naturopsyn, Fjelltjenesten eller Fjelloppsyn i regi av fjellstyrene.

Forslag til ny § 32. Merking av feller

Feller skal være synlig merket med brukerens navn og adresse og telefonnummer. Dette kravet gjelder ikke rypesnarer.

Feller som ikke er merket i samsvar med disse bestemmelser, kan fjernes av grunneier, politiet eller offentlig naturopsynsmyndighet.

Tilsyn og avliving

Det skal føres tilsyn med fellene for å sikre at fangsten foregår på en sikker og human måte. Det settes ulike krav til feller som fanger viltet levende, enn til de som avliver viltet og rypesnarer. Tilsynet skal skje fysisk, men det er tillatt å benytte kamera ved fella for å øke tilsynet. Det er i gjeldende regelverk gjort et unntak fra kravet om fysisk tilsyn ved fangst av jerv. Her tillates det at det fysiske tilsynet kan erstattes med elektronisk tilsyn gjennom at fangstpersonen mottar to bilder i døgnet på fastsatte tidspunkt. Det stilles da flere krav til kameraplassering, innstillinger for bildelevering og loggføring av bilder.

Feller som avliver viltet skal i gjeldende regelverk ha tilsyn en gang pr. uke. Miljødirektoratet foreslår at slike feller skal ha tilsyn to ganger pr. uke. En økning i tilsynshyppigheten vil raskere avdekke fangst, og eventuelle feil med fella som påvirker avlivingen av viltet.

Gjeldende bestemmelser om tilsyn med feller som fanger viltet levende krever at det føres tilsyn med fellene en eller to ganger i døgnet, avhengig av hvilken art det drives fangst på. Det foreslås nå å kreve tilsyn to ganger i døgnet for all fangst med feller som fanger viltet levende. Dette for å sikre en rask avliving av fanget vilt. I tillegg foreslås det å tillate at elektronisk tilsyn kan erstatte fysisk tilsyn for alle arter. Tilgangen på gode kamera og muligheten for elektronisk overvåking har blitt meget god. Elektronisk tilsyn vil derfor kunne erstatte fysisk tilsyn av fellene på en god måte. Kravet vil være at fangstpersonen loggfører bilder fra fella morgen og kveld, og at bildeloggen skal kunne fremvises ved kontroll. All form for feil med det elektroniske tilsynet krever fysisk tilsyn med fella. På denne måten sikres et godt tilsyn med fellene og human fangst. Elektronisk tilsyn åpner også for muligheten til å føre tilsyn med fellene flere ganger i døgnet og gjennom dette oppdage fangst tidligere enn ved ordinært tilsyn. Når det benyttes elektronisk tilsyn stilles det krav om at det benyttes elektronisk fellealarm.

Ved fangst av villsvin er det i gjeldende regelverk krav om fellealarm som varsler at fella er utløst. Det foreslås at dette også skal gjelde ved fangst av gaupe og jerv, uavhengig av tilsynsmåte. Dette vil kunne forkorte tiden viltet er i fella før det blir avlivet eller sluppet løs. En utfordring ved fangst av gaupe og jerv er at dette ofte foregår i områder med dårlig dekning. Det foreslås derfor at statsforvalteren, i forbindelse med godkjenning av felle for gaupe og jerv, kan dispensere fra dette kravet i de tilfeller dekningen er for dårlig.

Ved melding om fangst skal fangstpersonen umiddelbart sørge for at fanget vilt blir avlivet eller sluppet fri. Dette uavhengig av om fangsten blir avdekket gjennom tilsyn morgen eller kveld, eller om fangsten blir varslet på annen måte.

Forslag til ny § 33. Krav om tilsyn

Bruker av feller som fanger viltet levende plikter å føre tilsyn med fellen hver morgen og kveld. Elektronisk tilsyn, som beskrevet i vedlegg 3, kan erstatte fysisk tilsyn.

Ved fangst av villsvin, gaupe og jerv skal det i tillegg benyttes elektronisk fellealarm som varsler ved fangst.

Bruker av fangstredskap som avliver viltet, plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst to ganger hver uke. Den som bruker snarer til fangst av rype plikter å føre tilsyn med snarene minst hver andre dag.

Forslag til ny § 34. Håndtering av fanget vilt

Viltart som ikke tillates fanget i feller som fanger viltet levende skal straks slippes fri. Villsvinsugge som har diende unger skal slippes ut. Eventuelle fangede villsvinunger kan avlives.

Fanget lovlig vilt skal avlives umiddelbart. Avlingen skal skje sikkerhetsmessig forsvarlig og på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødig lidelse.

For avlingen av gaupe, jerv, rødrev, grevling, mårhund, vaskebjørn og villmink som er fanget i bås eller fangstbur kan salongrifle, revolver eller pistol i kaliber 22 LR nytties.

Avlingen av villsvin skal skje med skytevåpen. Ved bruk av rifle skal kaliber og ammunisjon godkjent for jakt på rådyr benyttes. Ved bruk av hagle skal det benyttes fyllingskule/slugs.

Melding til kommunen

Det er ved bruk av bås og hegnet et krav om melding til kommunen ti dager før fangsten starter i dagens § 36. Meldingen skal inneholde opplysninger om type fangstinnretning, nøyaktig stedsangivelse og navn på fangstperson. Ved snarefangst av ryper skal det sendes varsel til kommunen ti dager før fangsten starter. Meldingen skal gi opplysninger om brukerens navn, adresse, fangstområde og fangstperiode. Det er også en plikt til å rapportere fangst på fastsatt skjema til kommunen senest ti dager etter endt fangst.

Bruk av feller krever godkjenning fra grunneier. Dette gjør at grunneier kan bestemme hvor det skal være tillatt å sette ut feller, og i hvor stort omfang fangsten kan gjennomføres. Direktoratet ser derfor ikke hvilken tilleggsgevinst en har av at kommunene skal motta varsel om hvor slike feller plasseres.

Alle jegere må etter endt jaktårsende inn jakt- og fangstrappo til Statistisk sentralbyrå (SSB). I tillegg krever de fleste grunneiere rapport over jakt- og fangstutbytte for sitt område i forbindelse med jaktkortsalget. En rapportering av snarefanget rype til kommunen vil derfor være en tilleggsrapportering direktoratet ikke ser behovet for.

Det foreslås derfor å oppheve dagens § 36 om melding til kommunen. Kravet om at felle til gaupe og jerv skal godkjennes av statsforvalteren, flyttes til ny § 31.

Aldersgrenser

I endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst 1. desember 2022, ble det tillatt med fangst av villsvin. Villsvin er definert som storvilt, og det er derfor 18 års aldersgrense for å drive villsvinjakt. Siden fangst av villsvin innbefatter avliving, er det behov for å gjøre endring i forskriftens § 5 om aldersgrenser, og stille krav om 18 års aldersgrense for fangst av villsvin.

§ 5. Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år. Fangst kan utøves av personer som har fylt 16 år. For fangst av villsvin, gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

Økonomiske konsekvenser

Endringene som foreslås antas å ikke ha vesentlig økonomisk betydning for de som driver fangst i Norge i dag.

Når det gjelder hvilke feller som tillates, er mange av de feller som benyttes til fangst i dag godkjent i henhold til IHTS, og vil derfor legges til lista over godkjente feller. Dette betyr at det vil være noen felletyper som faller utenom, og at enkelte som driver fangst vil bli sittende med feller som ikke kan benyttes. På samme måte vil det kunne være forhandlere av feller som sitter med et lager av feller som ikke vil bli tillatt benyttet etter endringen.

Kravet til fellealarmer for feller til gaupe og jerv vil føre til en kostnad for de som benytter disse fellene. Slike alarmer kommer i ulike prisklasser, men har ikke særlig høye kostnader. Alarmene har en kostnad på ett par tusen i innkjøp, i tillegg til at noen har et lite årlig beløp i abonnement.

Kravet til tilsyn vil innebære både mer og mindre ressursbruk. For feller som avliver viltet, vil kravet til tilsyn øke fra én gang per uke til to ganger per uke, og dermed øke tiden som må brukes til tilsyn. For feller som fanger viltet levende, foreslås det å kreve tilsyn to ganger om dagen, sammenlignet med en til to ganger om dagen i dagens forskrift. Samtidig foreslås det å tillate elektronisk overvåkning (med krav til elektronisk fellealarm) som erstatning for fysisk tilsyn, som vil lette ressursbruken. Vi har ikke forutsetninger for å anslå samlet effekt på endret ressursbruk til tilsyn, men antar at det samlet sett ikke vil bli en vesentlig økt ressursbruk.

Forslaget om å oppheve kravet til melding til kommunen om bruk av feller, vil gi redusert tidsbruk både for de som setter ut fellene og for kommunene som i dag mottar varslene.

Samlet sett anser vi at det er begrensede kostnader forbundet med forslagene. Forslagene vil først og fremst ha nytteeffekter i form av bedre dyrevelferd. I tillegg blir regelverket enklere å forholde seg til, både for de som benytter feller, og for de som selger feller. Sett opp mot betydningen dette har for dyrevelferden, som er et prinsipielt forhold av betydning, anser vi at de økonomiske konsekvensene vil være små.

Høringsfristen er **01.09.2023**. Forskriften fastsettes kort tid etter dette. Saksdokumentene og skjema for å gi elektronisk tilbakemelding finner du på disse sidene:

<https://www.miljodirektoratet.no/hoeringer/>

Vi oppfordrer alle til å benytte skjemaet på nettsida til å skrive høringsuttalelse. Det er også mulig å sende inn høringskommentarer skriftlig til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim eller til postmottak@miljodir.no
Vennligst merk brevet med 2023/4989.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Knut Morten Vangen
sekssjonsleder

Kai Børge Amdal
seniorrådgiver

Forslag til forskrift om endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst

Ny § 5 skal lyde:

§ 5. Generell aldersgrense for jakt, felling og fangst

Den som utøver jakt på småvilt må være fylt 16 år, og den som utøver jakt på eller felling av storvilt må være fylt 18 år. Fangst kan utøves av personer som har fylt 16 år. For fangst av villsvin, gaupe og jerv er aldersgrensen 18 år.

Ny § 30 skal lyde:

§ 30. Bruk av fangstredskaper

Den som utøver fangst plikter å innrette fangsten slik at den bare retter seg mot de viltarter som redskapet er tillatt for, jf. § 31.

Feller skal ikke plasseres i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr.

Det er ikke tillatt å bruke levende dyr eller lydavspillinger for å lokke viltet inn i fangstredskaper.

Ny § 31 skal lyde:

§ 31. Tillatte fangstredskaper

Det er kun tillatt å drive fangst av de arter, og med de feller og krav som står oppført i vedlegg 1. Ved fangst av gaupe og jerv kreves i tillegg tillatelse fra statsforvalteren i samsvar med vedlegg 2.

Ny § 32 skal lyde:

§ 32. Obligatorisk merking

Feller skal være synlig merket med brukerens navn og adresse og telefonnummer. Dette kravet gjelder ikke rypesnarer.

Feller som ikke er merket i samsvar med disse bestemmelser, kan fjernes av grunneier, politiet eller offentlig naturomsbyråd.

Ny § 33 skal lyde:

§ 33. Krav om tilsyn

Bruker av feller som fanger viltet levende plikter å føre tilsyn med fallen hver morgen og kveld. Elektronisk overvåking, som beskrevet i vedlegg 3, kan erstatte fysisk tilsyn.

Ved fangst av villsvin, gaupe og jerv skal det i tillegg benyttes elektronisk fellealarm som varsler ved fangst.

Bruker av fangstredskap som avliver viltet, plikter å føre tilsyn med fangstredskapet minst to ganger hver uke. Den som bruker snarer til fangst av rype plikter å føre tilsyn med snarene minst hver andre dag.

Ny § 34 skal lyde:

§ 34. Avliving av fanget vilt

Viltart som ikke tillates fanget i feller som fanger viltet levende skal straks slippes fri. Villsvinsugge som har diende unger skal slippes ut. Eventuelle fangede villsvinunger kan avlives.

Fanget lovlig vilt skal avlives umiddelbart. Avlivingen skal skje sikkerhetsmessig forsvarlig og på en slik måte at viltet ikke utsettes for unødig lidelse.

For avliving av gaupe, jerv, rødrev, grevling, mårhund, vaskebjørn og villmink som er fanget i felle som fanger viltet levende, kan salongrifle, revolver eller pistol i kaliber 22 LR nytes.

Avliving av villsvin skal skje med skytevåpen. Ved bruk av rifle skal kaliber og ammunisjon godkjent for jakt på rådyr benyttes. Ved bruk av hagle skal det benyttes fyllingskule/slugs.

Vedlegg 1 - Tillatte feller

Vedlegget inneholder en liste over hvilke feller som er tillatte for den enkelte art. Vedlegget skiller mellom feller som fanger viltet levende og feller som avliver viltet. Generelle tilleggskrav for de ulike felletypene er beskrevet for hver funksjonsmåte.

Feller som fanger viltet levende

Feller som fanger viltet levende skal innvendig i fellens fangstrom inklusiv fallemmer være dekt av et heldekkende solid materiale, men ikke metall. Dette kravet gjelder ikke fangstbur.

Fangstbur av netting er tillatt til fangst av grevling, villmink, røyskatt, mårhund, vaskebjørn, ravn, kråke og skjære. Fangstburenes størrelse skal være tilpasset arten fangsten er rettet mot.

Liste over tillatte feller som fanger viltet levende

Grevling

Värmlandsk tunnelfelle

Nyåkersfellen

Smålandsk revefelle

Øster-Malmafellen

Fangstbur

Rødrev

Värmlandsk tunnelfelle

Nyåkersfellen

Smålandsk revefelle

Øster-Malmafellen

Mårhund

Värmlandsk tunnelfelle

Nyåkersfellen

Smålandsk revefelle

Øster-Malmafellen

Fangstbur

Vaskebjørn

Värmlandsk tunnelfelle

Nyåkersfellen

Smålandsk revefelle

Øster-Malmafellen

Fangstbur

Gaupe

Värmlandsk tunnelfelle

Jervbås

Jerv
Jervbås

Villsvin	Panthera multitrap 7,5
Sinkabirum Kombi	Panthera multitrap 14
Sinkabirum modifisert	Pantera multitrap 30
Söderberg	Panthera Enkel

Mink
Fangstbur

Ravn, kråke og skjære
Fangstbur

Feller som avliver viltet

Slagfeller skal ha en slagmekanisme som slår ovenfra og ned mot dyrets kranium eller nakke, eller som et saksesslag mot dyrets kranium eller nakke.

Felletyper som har kun slagmekanisme skal monteres i kasser.

Feller som plasseres på bakken eller under 2 meter fra bakken eller fast snødekket skal plasseres i kasser. Diameter på åpningen skal ikke være større enn 70 mm for mink og røyskatt, og ikke større enn 90 mm for mår. Slagmekanismen skal plasseres minimum 30 cm fra åpningen.

Slagfeller til bever og bisamrotte skal settes under vann.

Rypesnarene skal lages av ståltråd (0.2-0.3 mm). Trådlengden skal være minimum 36 cm før øynene viser.

Liste over tillatte feller som avliver viltet

Bever	Bridger 330
Coni-bear 330-2	Duke 280
Belisle 330	Duke 330
Bélisle Super X 280	LDL C280
Bélisle Super X 330	
B.M.I. 280 Body Gripper	LDL C280 magnum
B.M.I. 330 Body Gripper	LDL C330
B.M.I. BT 300	LDL C330 Magnum

Rudy 280	Sauvageau 2001-11
Rudy 330	Sauvageau 2001-12
Sauvageau 1000-11F	Woodstream Oneida Victor Conibear 280
Sauvageau 2001-8	Woodstream Oneida Victor Conibear 330
Bisamrotte	
LDL B120 Magnum	Oneida Victor Conibear 110-3 Magnum Stainless Steel
Bélisle Super X 110	Oneida Victor 120 Stainless Steel
Bélisle Super X 120	Oneida Victor Conibear 120-3 Stainless Steel
B.M.I. 120 Body Gripper	Oneida Victor Conibear 120-3 Magnum Stainless Steel
B.M.I. 120 Body Gripper Magnum	
B.M.I. 126 Body Gripper Magnum	Rudy 110
Bridger 120	Rudy 120
Bridger 120 Magnum Bodygripper	Rudy 120 Magnum
Bridger 155 Magnum Bodygripper	Sauvageau 2001-5
LDL B120	Sauvageau C120 Magnum
LDL B120 Magnum	Woodstream Oneida Victor Conibear 110
Oneida Victor Conibear 110-3 Stainless Steel	Woodstream Oneida Victor Conibear 120
Mår	
Aasbøfella	Gävleborgsfällan mink
Syningfella	Le-Ho-fällan
Trapper, mår 90	Vålsjöfällan
Trapper, mår 180	Belisle Super X 120
Kirunafällan, modifisert	Belisle Super X 160
Lazzefällan, mår (tg)	LDL B120 Magnum
Lazzefällan, mink (tg)	LDL B160 Magnum
Dørarpsfällan	KP-120
Trapper mink 90	MB.M.I. 126 Magnum Body Gripper
Trapper mink 180	Koro no 1
Ihjäl mår	Koro no 2
Ihjäl mink	Northwoods 155
Gävleborgsfällan mår	

Oneida Victor Conibear 120-3 Magnum Stainless steel	Sauvageau C120 Magnum
Rudy 120 Magnum	Sauvageau 2001-5
Rudy 160 Plus	Sauvageau 2001-6
Mink	
Syningfella	Gävleborgsfällan mår
Trapper, mår 90	Gävleborgsfällan mink
Trapper, mår 180	Le-Ho-fällan
Kirunafällan, modifisert	Slagfälla M/KJ
Dörarpsfällan	Välsjöfällan
Trapper mink 90	LDL B120 Magnum
Trapper mink 180	Goodnature A18 Mink Trap
Ihjäl mår	Mink-killer
Ihjäl mink	
Røyskatt	
Bélisle Super X 110	Ouell 411-180
Bélisle Super X 120	Ouell 3-10
B.M.I 60	Ouell RM
B.M.I. 110 Magnum	Rudy 120 Magnum
B.M.I 120 Body Gripper Magnum	Sauvageau C120 Magnum
B.M.I 126 Body Gripper Magnum	Sauvageau C120 Reverse Bend
Bridger 120	Sauvageau 2001-5
Bridger 120 Mag Bodygripper	Triple M
Bridger 155 Mag Bodygripper	Victor Rat Trap
DOC 150	WCS Tube Trap Int'l
DOC 200	WCS SHORTY Tube Trap
Fenn Vermin trap IV	Woodstream Oneida Victor Conibear 110
Fenn Vermin trap VI	Woodstream Oneida Victor Conibear 120
Koro Muskrat Trap	
Koro Rodent Trap	
Koro Large Rodent Double Spring	
LDL B120 Magnum	

Lirype og fjellrype
Rypesnare

Vedlegg 2 - Godkjenning av feller til gaupe og jerv

Felle til fangst av gaupe og jerv skal være godkjent av statsforvalteren før den tas i bruk, jf. forskrift 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst § 31. Tillatelsen skal gjelde for den enkelte felle og kan gis i forbindelse med kvotejakt og lisensfelling på gaupe, og lisensfelling på jerv.

Felle godkjent til fangst av gaupe

Til fangst av gaupe kan Statsforvalteren godkjenne Värmlandsk tunnelfelle, eller felle som er konstruert og virker på samme måte, og Jervbås. Felle til fangst av gaupe skal innvendig i fellens fangstrom, inklusiv fallemmer, være dekt av et heldekkende solid materiale, men ikke metall.

Tegninger for konstruksjon av slike båser finnes på www.miljodirektoratet.no.

Tillatelsen kan gis for inntil 5 år.

Felle godkjent til fangst av jerv

Til fangst av jerv kan Statsforvalteren kun godkjenne Jervbås som er bygd i henhold til følgende krav:

Ved bruk av Jervbås skal det benyttes bås med toppluke som faller ned (se figur). Det skal ikke benyttes bås med fall-lem i enden da denne type bås er mer utsatt for rømming. Rømming kan medføre at jerven blir skadet, og vil derfor ikke ivareta det humane aspektet i viltloven § 19.

Materialet i båsen skal være av bjørk, gran eller furu. Båsen skal enten laftes, eller det kan benyttes gjengestål for å skru stokkene sammen. Det er forbudt å bruke metalldeler inne i båsen. Jervbås kan lages enten i rundstokk eller med plank:

1. Ved bruk av rundstokk skal dimensjonen på trestokkene være minst 15 cm i diameter ved bruk av bjørk, mens den ved bruk av gran eller furu skal være minst 20 cm i diameter. For å hindre rømming skal veggene inne i fella være dekket med et heldekkende og solid materiale, for eksempel plater eller planker.
2. Ved bruk av plank skal dimensjonen være minst 7,5 x 20 cm (3' x 8'). Materialet skal være renskåret slik at veggene blir tilnærmet glatte og det blir minimalt med lysgjennomstrømming mellom stokkene. Det er ikke krav om heldekkende og solid materiale inne i båsen. Kravet om 20 cm bredde på planken er for å minimere antallet horisontale skjøter inne i båsen.

De innvendige målene på Jervbåsen skal være minst 150 cm i lengde, minst 75 cm i bredde og minst 80-90 cm i høyden (figur).

Luken i båsen skal være konstruert på en slik måte at den låses tilstrekkelig etter at jerven er gått inn i båsen. Lokket skal være festet i bakkant (figur 1 og 2), og skal veie minimum 30 kg. Hvis vekten av lokket er mindre må det legges på tyngde. Lokket er forbundet til en vektstang med en wire (wire 1). Utløseren er plassert i vektstangas bakre ende (figur 1 og 4). En forlenget stokk på begge sider av fella boltes fast til en tverrstokk som det festes en spiker eller noe lignende i (figur 4). Åtet blir festet i en ny wire som er trukket ut av kassa og inn på spikeren (wire 2). Deretter trekkes en tredje wire fra vektstanga og ned på spikeren (wire 3). Tyngden fra vektstanga vil da holde åte-wiren på plass. Når

jerven drar åtet til seg vil åte-wiren bli dratt av spikeren og samtidig frigjøre wiren fra vektstanga. Vektstanga vil da gå opp og fellelokket låses. Dette skjer på grunn av lokkets tyngde.

Det er en fordel å benytte en glatt og sterk silkewire. Det er også en fordel å beskytte utløsermekanismen mot vær og vind. Den kan for eksempel bygges inn i en solid kasse som en forlengelse av fangstrommet.

Tillatelsen kan gis for inntil 5 år.

Plassering

Plassering av felle til gaupe og jerv skal kartfestes med UTM-koordinater, slik at fangstredskapet kan gjenfinnes. Feller skal ikke tillates i områder hvor alminnelig ferdsel medfører at det kan oppstå fare for mennesker eller husdyr, jf. forskriften § 30.

Tilsyn og fellealarm

Ved bruk av felle til gaupe og jerv skal det føres tilsyn med fellene hver morgen og kveld. Elektronisk overvåkning, som beskrevet i vedlegg 3, kan erstatte fysisk tilsyn.

Det skal ved all fangst av gaupe og jerv benyttes elektronisk fellealarm. I områder med dårlig dekning kan statsforvalter dispensere fra dette kravet i tillatelsen.

Vilkår

Bås godkjent til fangst av gaupe og jerv kan ikke benyttes til fangst av andre arter, etter at lovlig fangsttid for gaupe og jerv er slutt.

Statsforvalteren skal informere kommunen om tillatelser som gis.

Lisensfelling krever grunneiers tillatelse også ved bruk av bås.

Kontroll

Statsforvalter skal føre kontroll på stedet om at båsen er konstruert og utplassert i henhold til tillatelsen før fangsten tar til. Slik kontroll kan utføres av politiet, Statens natuoppsyn eller lokalt jaktoppsyn som er godkjent av det statlige natuoppsynet eller har begrenset politimyndighet.

Rapportering etter endt fangst

Statsforvalter kan ved behov stille krav om at bruker av bås skal rapportere til statsforvalteren og kommunen fra fangstperioden.

Vedlegg 3 - Elektronisk tilsyn med feller som fanger viltet levende

Reglene i dette vedlegget gjelder all elektronisk tilsyn av feller som fanger viltet levende.

Det må benyttes kameraer som enten kan sende bilde til jegeren minimum to ganger daglig, morgen og kveld, eller som filmer fella kontinuerlig. Dato og tidspunkt skal framgå av bilder eller film.

Kamera må stilles slik at man lett kan se om båsen er åpen eller lukket, samt at det kan identifiseres hvilke dyr som går inn i fella.

Ved bruk av elektronisk tilsyn skal det benyttes fellealarm som varsler at fella er utløst.

For kamera som ikke filmer kontinuerlig, skal det også kunne sendes SMS til kameraet slik at det tar bilde av båsen og sender det til fangstpersonen.

Det skal umiddelbart gjøres tilsyn med båsen ved teknisk svikt med kamera eller fellealarm.

Alle bilder skal arkiveres sikkert i en logg. Dersom bilde(r) mangler skal det gå klart fram av loggen hva som er årsak og hvilke tiltak som er iverksatt. Loggen skal løpende kunne fremvises på forespørsel fra naturoppsynet.

Vedlegg

1 Forskrift om endring av forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst